

[Indenrigsministeren]

1993 fremsat forslag om at udvide ordningen til også at omfatte indvandrere.

Det foreliggende lovforslag skal virkeliggøre Byudvalgets forslag, og det foreslås – som Byudvalget har peget på – at sætte den kontante etableringshjælp, der kan ydes i forbindelse med repatriering, i relation til kontanthjælpen. Dette gennemføres ved, at etableringshjælpen forhøjes til 15.000 kr. pr. person over 18 år og 5.000 kr. pr. person under 18 år, hvilket tilnærmelsesvis svarer til, hvad en ikkeforsørger (en person uden forsørgelsespligt over for børn under 18 år) eller en standardfamilie på 2 voksne og 2 børn ville modtage efter det bruttoficerede kontanthjælpssystem i 3 måneder efter skat. Der er ikke grundlag for at gøre forskel på flygtninge og indvandrere i relation til hjælpens størrelse, og etableringshjælpen vil derfor fremover komme til at gælde begge grupper.

Samtidig vil indvandrergruppen ligesom flygtningene kunne få dækket billetudgifter til rejsen, visse udgifter til transport af rejsegods og udgifter til sygesikring det første år i hjemlandet. Ordningen vil være behovsbestemt, så kun personer, der ikke selv har tilstrækkelige midler, kan få hjælp.

Det vil være indvandrere, der er her i landet med henblik på varigt ophold, og som har boet her i mindst 3 år, der vil være omfattet af ordningen. Nordiske statsborgere og personer, som er statsborgere i et EU-land eller et land, der har tilsluttet sig aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, er dog undtaget.

Lovforslaget indeholder også en ændring af bistandsloven, der indebærer, at klager over Dansk Flygtningehjælps afgørelser om kontanthjælp til flygtninge i integrationsperioden fremover vil kunne indbringes for det sociale ankenævn i det enkelte amt. Hidtil er disse sager blevet behandlet af Indenrigsministeriet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale forslaget til det høje Tings hurtige og velvillige behandling.

Kirkegaard (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af formueskatten.

(Beslutningsforslag nr. B 61).

Jeg henviser i øvrigt til forslaget tekst og de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Kirkegaard (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lempelse af generationsskiftebeskatningen.

(Beslutningsforslag nr. B 62).

Jeg henviser i øvrigt til forslaget tekst og de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Tommy Dinesen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en reklameafgift til finansiering af øget forbrugeroplysningsarbejde.

(Beslutningsforslag nr. B 63).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 567

1) Til statsministeren af:**Pia Kjærsgaard (FP):**

»Vil statsministeren begrunde, hvorfor enkelte partier uden for regeringen inviteres til drøftelser i Statsministeriet vedrørende situationen omkring de danske soldater i Bosnien, og bliver disse oplysninger viderebragt til de øvrige partier i Det Udenrigspolitiske Nævn?«

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg har stillet spørgsmålet til statsministeren, fordi jeg blev noget overrasket, da jeg i TV-Avisen for en uges tid siden og også efterfølgende i dagspressen så, at der var enkelte partier, som var inviteret til drøftelser i Statsministeriet vedrørende situationen omkring de danske soldater i Bosnien.

[Pia Kjærsgaard]

Som statsministeren ved, er Fremskridtspartiet i bund og grund imod politiske følgegrupper. Nu ved jeg ikke, om det er sådan, det skal opfattes, men vi har jo et Udenrigspolitisk Nævn her i Folketinget, som er grundlovsfastsat, og hvor man må formode at regeringen orienterer alle Folketingets partier om den udenrigspolitiske situation.

Så jeg vil gerne bede statsministeren om at svare på, hvor længe det har gået for sig, og hvilke partier der er indbudt til de drøftelser.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Må jeg starte med at sige til fru Pia Kjærsgaard: Nu er det jo ikke forbudt at tale med andre også uden for Det Udenrigspolitiske Nævn.

Men jeg kan sige, at regeringen løbende i Det Udenrigspolitiske Nævn har givet fyldig orientering om situationen i det tidligere Jugoslavien. Det er klart, at vi i denne forbindelse ikke mindst har koncentreret os om forholdene for det udsendte danske personel, og det siger sig selv, at det vil regeringen naturligvis fortsætte med i fyldig og god form præcis som hidtil.

Som bekendt vedtog Folketinget den 17. august sidste år at udvide den danske fredsbevarende indsats. Beslutningen indebar udsendelsen af en ny dansk styrke, som skulle indgå i en fællesnordisk bataljon til stationering ved Tuzla.

Regeringen har parallelt hermed, altså parallelt med orienteringen i Det Udenrigspolitiske Nævn, fundet det rigtigt at holde tæt kontakt med de partier, som stod bag beslutningen den 17. august sidste år. Også disse møder vil regeringen naturligvis fortsætte med, hvis forholdene tilsiger det, og det kan man meget vel se for sig.

Så alt i alt: Både Det Udenrigspolitiske Nævn og de partier, der direkte har påtaget sig et medansvar, har jeg fundet det naturligt at orientere.

Pia Kjærsgaard (FP):

Selvfølgelig har man da lov at drøfte, hvad man vil, med hvem som helst, det er klart, men det har jo karakter af en politisk følgegruppe; sådan opfattede jeg også statsministerens besvarelse.

Jeg mener, dette er væsentligt ikke blot for Folketingets partier, men faktisk også for de danske vælgere, som – det er da i hvert fald min opfattelse – er meget interesseret i det her spørgsmål, og jeg forstår ikke rigtig statsministerens besvarelse. Vi har som sagt Udenrigspolitisk Nævn, hvor man selvfølgelig også kan drøfte fortrolige sager – det bliver der jo også i Udenrigspolitisk Nævn – og hvor det er min klare opfattelse, at der ikke er nogen politikere, som går ud og fortæller ting, som skal holdes fortroligt.

Statsministeren har ret i, at det ikke var alle partier, der stod bag den store, alvorlige beslutning – og heldigvis for det – men det virker på mig meget besynderligt, at man ikke drøfter den sag løbende i Udenrigspolitisk Nævn, men altså har nogle drøftelser, hvor ikke alle bliver orienteret.

Men jeg vil gerne høre: Får de partier – og jeg kan forstå, at det er Venstre og De Konservative – oplysninger, som ikke bliver givet videre i Udenrigspolitisk Nævn?

Peter Duetoft (CD):

Øjensynlig er Fremskridtspartiet ude i det ærinde nu at skabe myter omkring, hvad der foregår om vores politik i Bosnien, og jeg vil gerne bede statsministeren for god ordens skyld bekræfte, at såvel situationen i det tidligere Jugoslavien som deployeringen af NORDBAT II har været på hvert eneste nævnsmøde som dagsordenssat punkt i det sidste halve år. Det har ikke engang været sådan, at man har taget det under Eventuelt. Det har rent faktisk været direkte på dagsordenen, og som formand for nævnet har jeg svært ved at se, at nævnets medlemmer kan forlange meget mere, end at punkterne direkte optræder på nævnets dagsorden.

Jeg vil gerne bede statsministeren bekræfte, at sådan har forholdene været, så myterne ikke breder sig.

Gade (SF):

Jeg vil ikke medvirke til at skabe nogen myter. Jeg ønsker at tage ordet, for at vi kan få klarhed over den her sag. Det er jo noget nyt, hvis vi skal opfatte de møder som en følgegruppe, og derfor vil jeg spørge statsministeren, om det er en følgegruppe, regeringen har nedsat. For så er det rent faktisk noget nyt.

[Gade]

Dernæst vil jeg spørge statsministeren, om han er enig med mig i, at netop diskussionen om situationen i Bosnien og de danske soldater, fordi den er så vanskelig for os alle sammen, kræver, at der er betydelig åbenhed.

Og det tredje spørgsmål er: Vil statsministeren her tilkendegive, at der bliver givet alle oplysninger i Udenrigspolitisk Nævn, som bliver givet i andre fora? For det er jo det afgørende, at Folketinget har fuld sikkerhed for, at man over for Folketinget giver alle oplysninger, og i tide.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan sige til fru Pia Kjærsgaard, at der ikke bliver givet oplysninger eller belyst emner i de konkrete møder, jeg har taget initiativ til, som ikke videregives til Udenrigspolitisk Nævn. Der er ikke tale om, at Udenrigspolitisk Nævn forholdes oplysninger; tværtimod. Og det får mig til at sige, at jeg var glad for hr. Peter Duetofts spørgsmål.

Jeg kan svare fuldt og helt bekræftende på hr. Peter Duetofts spørgsmål. Denne sag har været på Udenrigspolitisk Nævns dagsorden som en meget vigtig sag i al den tid, vi har haft den særlige situation med danske FN-styrker i Bosnien, og jeg er naturligvis af den opfattelse som det helt grundlæggende, at Udenrigspolitisk Nævn skal have alle til rådighed stående oplysninger – men også under respekt for de sikkerhedsmæssige krav, som enhver regering naturligvis må tage. Og det er det, vi også gør i den pågældende sag.

Derfor til hr. Gade: Der er ikke nogen sag. Der er ikke i regeringen truffet beslutning om nedsættelse af en politisk følgegruppe, men jeg har fundet det hensigtsmæssigt så hurtigt som overhovedet muligt direkte at orientere de forligsparter, der sammen med regeringen har taget ansvaret – som kan være tungt – for at udsende de pågældende FN-styrker. Umiddelbart derefter er der blevet indkaldt til møde i Udenrigspolitisk Nævn, hvor der er foretaget en parallel fremlæggelse af vore vurderinger og oplysninger, præcis som jeg nævnte det for et øjeblik siden.

Så jeg kan bekræfte over for hr. Gade, at alle oplysninger også fremlægges i Udenrigspolitisk Nævn.

Pia Kjærsgaard (FP):

Nu er det min opfattelse, at nogle partier ikke er bedre end andre, når det gælder oplysninger, og slet ikke, når det vedrører de danske soldater i Bosnien. Og jeg synes faktisk, det er statsministeren og regeringen, der medvirker til, at der dannes myter, for mytedannelser opstår kun, når der er hemmelighedskræmmeri.

Nu siger statsministeren, at oplysningerne bliver givet videre i Det Udenrigspolitiske Nævn. Jeg kunne konstatere i TV-Avisen for en uges tid siden, at hr. Ivar Hansen sagde, at det var de danske soldaters forhold i Bosnien, der blev drøftet, og så må jeg indrømme, at jeg synes, der opstår myter og en mistænkeliggørelse, som måske slet ikke er berettiget over for regeringen og de øvrige forligspartier, med hensyn til, hvilke forhold det er, man bliver orienteret om.

Jeg synes, statsministeren skylder os en forklaring på, hvad det så er. Altså det er situationen omkring de danske soldater i Bosnien, der bliver diskuteret, men man siger efterfølgende, at alle oplysninger tilgår Det Udenrigspolitiske Nævn.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg tror ikke, vi kan trække det længere. Jeg har ikke mere at tilføje til fru Pia Kjærsgaards opfattelse. Jeg deler den ikke. Der er ikke nogen myter. Det er muligt, man prøver at skabe nogen; jeg bidrager ikke til nogen. Jeg har nøjagtigt redegjort for, hvordan sammenhængene er.

Gade (SF):

Jeg siger tak for statsministerens præcisering af, at Udenrigspolitisk Nævn får alle oplysninger, selvfølgelig.

Så siger statsministeren, at der ikke er en følgegruppe, men i øvrigt vil man fortsat mødes i den kreds. Og så er det jo, det begynder at ligne en følgegruppe.

Så skal min kommentar til statsministeren være: Mon denne sag ikke er så alvorlig for os alle sammen – om man har stemt for beslutningen eller ej – at det faktisk også er det klogeste for regeringen, at man foretager drøftelserne i Udenrigspolitisk Nævn, og at man måske også forlader logetænkningen lidt på det her punkt?

Det er mit råd som en af dem, der ikke har stemt for den sidste beslutning, men for de tidligere.

Pia Kjærsgaard (FP):

Det vil jeg bestemt bakke op om og også forvente, at det sker. Men jeg vil godt spørge statsministeren: Fortsætter disse hemmelige møder i Statsministeriet?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det er nu ikke helt mit indtryk, at der er tale om hemmelige møder; jeg hører på fru Pia Kjærsgaard, at det følges med stor interesse.

Jeg vil som leder af denne regering forbeholde mig til enhver tid at indkalde de partier, jeg finder rigtigt i en konkret situation og med konkrete politiske spørgsmål, til møde i Statsministeriet. Og derudover vil jeg naturligvis bekræfte, at Udenrigspolitisk Nævn vil blive orienteret om alt, hvad der foreligger af oplysninger, præcis som jeg var inde på før.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 570**2) Til statsministeren af:****Peter Brixtofte (V):**

»Vil statsministeren oplyse de samlede merudgifter for statskassen og dermed for skatteyderne, der er resultatet af den hovedkulds regeringsomdannelse?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan oplyse, at udgiften for statskassen til ventepenge til de tre afgående ministre i de to første år vil udgøre i alt 630.000 kr. hvert år. Dette dog under forudsætning af, at ingen af de afgående ministre går tilbage til en stilling i det offentlige med tjenestemandspensionsret.

Efter 2 år vil de årlige udgifter til ministerpension under samme forudsætning stige med ca. 142.000 kr., altså ca. 142.000 kr., idet ventepengeudgiften dog samtidig bortfalder.

Jeg tror, hr. Peter Brixtofte kender reglerne fortræffeligt, og jeg kan ikke lade være med at gøre den efterbemærkning, at en gang imellem kan man også stille spørgsmål, som virker, som om man dels glemmer sin egen fortid, dels glemmer, at der også under tidligere regeringer har været regeringsomdannelse og dermed forbundne udgifter. Jeg tror godt, hr. Peter Brixtofte forstår, hvad jeg tænker på.

Peter Brixtofte (V):

Jeg takker statsministeren for svaret.

Det er klart, at når regeringen har valgt at omdanne sig præcis 1 år og 2 dage efter, at den blev dannet, har den givet anledning til diskussion om de livsvarige pensioner. På den baggrund vil jeg gerne spørge statsministeren, om ikke tiden var inde til at overveje, om den måde, vi har fundet ud af at sammensætte løn og pension og ventepenge på, er den rigtige. Der er jo for nylig gennemført en ændring for borgmestre, hvor der er lavet om på tingene.

Jeg tror, de fleste kan acceptere, at der skal være en ordentlig aflønning og en ordentlig aftrædelsesordning, men problemet opstår, når man efter blot ét år som minister opnår en livsvarig pension. Den tankegang tror jeg nok at mange har svært ved at følge.

Derfor vil jeg spørge statsministeren, om ikke tiden var inde til at overveje en modernisering af reglerne. Jeg vil gerne understrege i den forbindelse, at jeg ikke ønsker at deltage i nogen hetz mod politikere eller deres aflønning i almindelighed; den er ikke urimelig set som en helhed. Men jeg mener, at den måde, man har sammensat det på, ikke er tidssvarende.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Modsat hr. Peter Brixtofte kan det være, jeg kan få et svar på følgende spørgsmål: Har statsministeren, som jo er øverste økonomiske ansvarlige, grundigt vurderet de konsekvenser, der nu var for skatteyderne i disse ekstra udgifter, inden man tog skridtet med hensyn til regeringsrokaden? Og er statsministeren enig i de udtalelser, der er kommet fra fru Karen Jespersen om netop det mere eller mindre urimelige i den måde, det foregår på i dag med pensionsordningerne?

Erhard Jakobsen (CD):

Må jeg som en af de forhenværende ministre, der ikke har opnået pension, kraftigt støtte bestræbelserne for at bevare ordningen, som den er nu. Jeg vil endda anbefale, at man udvider den til også at gælde for folketingsmænd.

For hvad har netop været problemet herinde gang på gang? Problemet har været, at en stor del f.eks. erhvervsdrivende afstår fra den tvivlsomme fornøjelse at blive medlem af Tinget. Ikke blot ønsker de ikke at blive svinet til, som jo enhver folketingsmand må finde sig i at blive, men derudover kan de se deres forretning gå tilbage, og de kan se forskellige andre økonomiske tab.

[Erhard Jakobsen]

Hvis man ville hjælpe folketingsmænd til at få en større efterbetaling end den, der finder sted nu, eller i hvert fald have udsigt til før det 67. år at få en pension, ville man kunne vise sin anerkendelse af, at folk laver et uegennyttigt stykke arbejde.

Jeg vil spørge statsministeren, om det ikke ville være muligt at lade det indgå i drøftelserne, altså en forbedret ordning for folketingsmænd.

Pia Kjærsgaard (FP):

Så vil jeg gerne bede statsministeren om at bekræfte, at da man sidste gang forhøjede vederlaget til Folketingets medlemmer, var det faktisk ud fra den begrundelse, at det skulle give bedre folketingsmedlemmer. Jeg tror desværre ikke, det er tilfældet – det er nogenlunde de samme, inklusive mig selv, der sidder her stadig væk. Men vil statsministeren ikke bekræfte, at det faktisk var den officielle begrundelse, da man satte folketingsvederlaget klækkeligt op, at det skulle være mere favorabelt at være folketingsmedlem, altså at man skulle kunne have en hæderlig indkomst og ikke have den store risiko, som da lønnen var, jeg tror, det var 20 pct. lavere?

Første næstformand (Ivar Hansen):

Inden vi går videre i debatten, vil jeg gerne minde om indholdet i det spørgsmål, der er stillet.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg er glad for, at hr. Peter Brixtofte i sit spørgsmål også siger, at det ikke er partiet Venstres hensigt at deltage i de toner i debatten, der, synes jeg, har hetzlignende karakter eller vil antyde, at Folketingets medlemmer eller den til enhver tid siddende regerings ministre rent faktisk ikke arbejder hårdt for hver eneste krone af den indtægt, de får, og rent faktisk ikke befinder sig eller kommer til at befinde sig i den situation, hr. Erhard Jakobsen beskrev før.

Det er jeg glad for. Det grundsyn deler jeg, og jeg er glad for, der er et bredt flertal i Folketinget, der har samme grundsyn. Det ville hjælpe, hvis det blev sagt højt og tydeligt af hr. Peter Brixtofte, så det kunne høres også uden for denne sal af partiet Venstre i netop den aktuelle situation.

Dernæst vil jeg sige til spørgsmålet om, hvorvidt en regeringsomdannelsesovervejelse skal tilrettelægges på en sådan måde, at tidspunktet for at gennemføre en sådan omdannelse skal være afgørende bestemt af beregninger vedrørende ministerpensioner eller ej, at jeg tror, enhver, der er her til stede, forstår, at sådan kan det ikke være. En regeringsomdannelses må bero på en samlet, overordnet afvejning af de hensyn, der skal tages, og som ligger bag. Det har jeg tidligere redegjort for. Også den aktuelle regeringsomdannelses og tidspunktet derfor må naturligvis være regeringschefens egen afgørelse. Det har det også været i det aktuelle spørgsmål.

Jeg har liggende her ved siden af mig et papir med en række oplysninger om, hvornår tidligere regeringer i de seneste 10 år har foretaget regeringsomdannelser – også hvornår de er foretaget i forhold til tidspunktet for ministerpensioner, og hvor meget det har kostet. Det vil jeg lade ligge, for jeg opfatter det sådan, at det skal vi ikke ind i en dybere debat om; det kunne få karakter af lidt kort hukommelse hos nogle og lang hukommelse hos andre, og det bør vi ikke gøre.

Vi bør derimod gøre noget andet, og det bør vi gøre i et bredt flertal af Folketingets partier, som jeg hører der er mulighed for. Vi skal sige til hinanden: Vi har et afgørende ansvar for, at afstanden mellem befolkningens forståelse for vores arbejdsvilkår og vores lytten til befolkningen ikke bliver for stor. Det kan vi løfte i fællesskab på netop dette område. Derfor overvejer jeg i disse dage, hvordan vi med dette brede flertal kan blive enige med hinanden om at se på ordningerne både for folketingsmedlemmerne og for ministrene med henblik på at vurdere, om der er behov for en modernisering. Og det tager jeg initiativ til.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 571

3) Til *statsministeren* af:

Peter Brixtofte (V):

»Er det udtryk for regeringens intellektuelle og moralske styrke og statsministerens særlige lederskab, at et tilfældigt interview med tidligere forsknings- og teknologiminister Svend Bergstein (CD) i B.T. betyder ministerens fy-

[Peter Brixtofte]

ring og udløser en større ministeromdannelsen?»

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Regeringsomdannelsen i sidste uge skete med henblik på varetagelsen af overordnede politiske hensyn og ikke som udtryk for en kritik af enkelte ministres måde at løse deres opgaver på.

Peter Brixtofte (V):

Det kunne da være vældig interessant at få at vide, efter hvilke ledelsesprincipper statsministeren sammensætter sin regering. Den nye socialminister har således – og det har vi da fuld forståelse for – været særdeles kritisk over for den nuværende regering, mens den afgående minister har været meget loyal. Giver det således større chancer for at være minister, såfremt man er kritisk over for regeringen, mens fremtiden er vanskeligere for den loyale deltager? Der er mindst én afgående minister, der er interesseret i svaret.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg tror, jeg er i den situation, at jeg bedre forstår den afgående ministers interesser, end hr. Peter Brixtofte gør det.

Med hensyn til de overordnede ledelsesprincipper har jeg udtrykkelig tidligere åbent ved et pressemøde umiddelbart efter regeringsomdannelsen understreget, at jeg anser det som min hovedopgave at sikre, så godt jeg nu kan det, at alle fire regeringspartier har de bedste arbejdsbetingelser, bliver tilgodeset, vurderet af vælgerbefolkningen på det fælles resultat, vi har skabt allerede nu, og som vi vil arbejde videre med i 1994.

Det har været mit grundlæggende hensyn for den regeringsomdannelsen, der er foretaget. Alle vi fire partier har gjort et godt stykke arbejde, som vi alle deler arbejdsindsatsen for, og som vi også alle bør få anerkendelsen for. Det er baggrunden for omdannelsen.

Peter Brixtofte (V):

Ifølge udtalelser fra såvel statsministeren som CD's leder, fru Mimi Jakobsen, er regeringsrokaden gennemført med det formål at styrke Centrum-Demokraterne. Betyder det, at vi kan forudse nye regeringsrokader, såfremt f.eks. Det Radikale Venstre eller Kristeligt Folkparti varigt kommer under spærregrensen?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Spørgsmålet har en sådan karakter, at jeg ikke føler mig forpligtet til at knytte yderligere kommentarer dertil. Jeg har ikke flere planer om regeringsomdannelser. Det ved hr. Peter Brixtofte formentlig også godt, men nu kan jeg da bekræfte hans formodninger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 572

4) Til *statsministeren* af:

Peter Brixtofte (V):

»Har statsministeren gennem regeringsomdannelsen nu nået sit mål (jf. interviewet i Børsen 20. januar 1994) om at undgå alle overflødige ministerier?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

I interviewet er jeg citeret for en udtalelse om, at »Med den erfaring, vi har efter det første år, er det min målsætning, at der skal være færre ministerier næste gang. Nogle ministerier kan sammenlægges med andre.«

Jeg vil gerne slå fast, at jeg aldrig i den nævnte sammenhæng har anvendt ordet overflødig, som ligger i hr. Peter Brixtoftes spørgsmål. Jeg har talt om en målsætning i retning af færre ministerier. Heri ligger ikke, at der er områder, der skal skæres væk eller nedprioriteres; områderne skal blot fordeles på færre hænder. Det har jeg taget konsekvensen af ved regeringsomdannelsen den 28. januar 1994.

Peter Brixtofte (V):

Jeg siger tak for besvarelsen. Jeg har to yderligere spørgsmål i forlængelse af besvarelsen.

I det berømte interview i Børsen den 20. januar 1994, som vi jo diskuterede for en uge siden, hvor statsministeren ikke var særlig interesseret i at diskutere det – og så skete der jo også ting og sager to dage efter – stod der jo, at det først var efter næste valg, der skulle gennemføres en reduktion i antallet af ministerier. Står den udtalelse ved magt? For mig bekendt har der ikke været valg siden udtalelsen, og derfor var det interessant, om det stadig væk er statsministerens målsætning efter næste valg at reducere antallet af ministerier.

Så var der et argument, som blev ført frem i interviewet, nemlig: »Der bør ske en sammen-

[Peter Brixtofte]

lægning af ministerier, siger statsministeren. Også af hensyn til økonomien.« Jeg vil gerne spørge: Hvilke økonomiske hensyn har ført til, at Forskningsministeriet nu er lagt ind under Kirkeministeriet?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

For det første: Det er ikke min agt i dag at redegøre for, hvilke overvejelser jeg måtte gøre mig, efter at et valgresultat foreligger. Lidt frimodigt sagt er jeg selvfølgelig glad for hr. Peter Brixtoftes spørgsmål, fordi det peger i retning af, at hr. Peter Brixtofte også ser for sig, at der vil blive tale om en videreførelse af regerings-samarbejdet under min ledelse. Det er jeg helt opmuntret ved at høre.

Når det gælder den økonomiske side af sagen, vil jeg blot lægge den ekstra oplysning til, som man også skal erindre sig, at der efter den seneste regeringsomdannelse ud over det, jeg i min tidligere besvarelse nævnte om ventepenge og pension, naturligvis også er tale om, at regeringen og dermed samfundet har sparet to ministerlønninger.

Peter Brixtofte (V):

Jeg er gået ud fra, at statsministerens udtalelse netop er sket under den forudsætning, at statsministeren faktisk får indflydelse på det.

Jeg kan så sige på Venstres vegne, at uanset om det nu bliver tilfældet eller det bliver en anden regering, så tror jeg, man kan se frem til, at statsministerens udsagn om, at der bliver færre ministerier, bliver virkeliggjort under alle omstændigheder.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 577

5) Til *statsministeren* af:

Poul Nødgaard (FP):

»Det bedes oplyst, hvilke økonomiske konsekvenser regeringsomdannelsen vil få, herunder om og i hvilket omfang nedlagte/sammenlagte ministeriers topembedsmænd skal modtage ventepenge m.v.«

Poul Nødgaard (FP):

Nu har debatten jo både i aviserne og også her i folketings salen kørt meget på ministre og folketingsmedlemmer. Der er en anden side af

sagen i forbindelse med en regeringsomdannelse, og det er hele embedsapparatet.

Dér vil jeg gerne stille og roligt spørge statsministeren, hvor mange folk der bliver berørt af disse ministerienedlæggelser, sådan at forstå, at der i hvert fald må være nogle departementschefer, der ikke er forpligtet til at overtage andre stillinger.

Mit spørgsmål går på, om den side af sagen bliver løst også under hensyntagen til de menneskelige aspekter i en sådan sag.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Må jeg til hr. Poul Nødgaard sige, at jeg tidligere under min besvarelse af et spørgsmål fra hr. Peter Brixtofte har haft lejlighed til at redegøre for udgifterne for statskassen til ventepenge og pension til de tre afgåede ministre i forbindelse med omdannelsen af regeringen i sidste uge.

Til det direkte spørgsmål med hensyn til de økonomiske konsekvenser i øvrigt, som hr. Poul Nødgaard spurgte om, kan jeg sige, at der ikke på nuværende tidspunkt – vi er simpelt hen ikke færdige med at gøre tingene op – foreligger nogen færdiggjort opgørelse over de samlede udgifter.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg vil bare lige spørge statsministeren, for at tage et helt konkret spørgsmål: Hvor mange departementschefer er der blevet i overskud i forbindelse med denne ministerrokade og nedlæggelsen af to ministerier, og hvad skal de to departementschefer beskæftiges med? Skal de beskæftiges eller gå på ventepenge?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg ser nu ikke helt så stort et antal departementschefer for mig, som hr. Poul Nødgaard antyder skulle skifte job, men jeg vil foreslå, at vi, når vi har de samlede opgørelser, over for hr. Poul Nødgaard og Folketingets medlemmer redegør for den samlede opstilling: økonomi, antal berørte, m.v.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 543

6) Til *socialministeren* af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Er ministeren enig med økonomiministe-

[Eva Kjer Hansen]

ren, når hun for det første foreslår en mere fleksibel offentlig sektor, hvor private udbydere i konkurrence med det offentlige får lov til at levere ydelser som hjemmehjælp og mad til pensionister, og for det andet foreslår tilrettelæggelse af børnepasningsgarantien, så forældre får en reel valgmulighed?»

Skriftlig begrundelse

Økonomiministeren har i Det Fri Aktuelt fremsat disse forslag som forudsætning for deltagelse i Nyrup-regeringen efter næste valg.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg var glad for at se i Det Fri Aktuelt, at økonomiministeren har givet udtryk for, at hun ønsker frit valg til børnefamilierne, hvad angår børnepasning, og at hun ønsker, at der skal være fri konkurrence, når man yder hjemmehjælp til pensionister. Jeg har ellers forstået, at det hidtil ikke har været rødskløreregeringens politik, og jeg er derfor glædeligt overrasket over, at det nu ser ud til at være tilfældet.

Jeg vil derfor gerne have socialministerens kommentar til økonomiministerens udtalelse for at høre, om der er enighed og opbakning omkring de synspunkter, som økonomiministeren har givet udtryk for.

Socialministeren (Bente Juncker):

Jeg er meget enig med økonomiministeren i, at resten af 1990'erne skal bruges til at diskutere den offentlige sektors rolle. Jeg er også enig i, at vi fortsat skal arbejde for den størst mulige fleksibilitet.

Som bekendt udgør hjemmehjælpen en meget central del af det offentlige tilbud om hjælp til ældre. Hjemmehjælpen gives efter behov, og der gives hjælp til personlig og praktisk bistand i hjemmet. Det er kommunerne, der fastlægger det lokale serviceniveau, herunder omfanget af de ressourcer, der afsættes til hjemmehjælp.

I regeringen lægger vi vægt på, at de ældre skal sikres så gode og trygge vilkår som muligt. Tryghed betyder, at man kan regne med at få den nødvendige hjælp, når man får behov for det. Hjemmehjælpen er med til at sikre denne tryghed.

Det er også vigtigt, at vi ser på kvaliteten i de offentlige servicetilbud. Selv om de fleste ældre er glade for deres hjemmehjælp, er det vigtigt stadig at se på, om kvaliteten af den kan forbedres. Hjemmehjælperen er for pensionisterne er nøgleperson, som har kendskab til kommunens øvrige tilbud, og som i mange tilfælde er med til at skabe en helhedsrettet indsats til løsning af pensionisternes problemer.

Vi har her i landet i mange år haft en tradition for, at serviceydelsen hjemmehjælp skal udføres af offentligt ansatte. Regeringens politik er generelt kendetegnet ved, at vi gerne vil se nærmere på, om de arbejdsopgaver, som det offentlige har ansvaret for, også udføres og tilrettelægges så hensigtsmæssigt som muligt af hensyn til de personer, der er berettiget til at modtage f.eks. serviceydelserne. Derfor er jeg også parat til at tage en principiel drøftelse af, om vi skal udvide feltet af producenter af serviceydelsen hjemmehjælp, eventuelt for dele af hjemmehjælpsområdet.

Jeg er enig med økonomiministeren i, at forældre skal have reelle valgmuligheder i forhold til pasning af deres børn. Det største problem for mange forældre i dag er imidlertid, at de slet ikke kan få en offentlig dagtilbudsplads. Disse forældre har ingen valgmuligheder. Ventelisterne til dagtilbud må derfor afskaffes, før vi overhovedet kan tale om at give forældrene reelle valgmuligheder.

Regeringen har derfor valgt at prioritere indførelse af en børnepasningsgaranti. Pasningsgarantien skal omfatte alle 1-5-årige børn, som forældrene ønsker et dagtilbud til. Pasningsgarantien skal indgå i de kommende forhandlinger med kommunerne om økonomien for 1995 og skal træde i kraft senest med udgangen af 1995.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Vi har nogle meget stramme taletider her i spørgetiden, og dem beder jeg om at både ministre og medlemmer bidrager til at overholde.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne takke socialministeren for svaret. Jeg skal da sige, at vi i Venstre er glade for, at socialministeren vil diskutere fleksibilitet i den offentlige sektor – det er vi også tilhænger af i Venstre – men jeg vil gerne spørge lidt mere præcist: Hvad mener socialministeren

[Eva Kjer Hansen]

egentlig? Er socialministeren tilhænger af, at der bliver fri konkurrence for udbydere af hjemmehjælp, sådan at man kan få hjemmehjælpen enten som en offentlig ydelse eller som en ydelse fra private?

Jeg har bemærket, at socialministeren har givet tilsagn om en principiel drøftelse af det emne. Hvordan har socialministeren da tænkt sig, at den drøftelse skal finde sted, og hvornår? Er det noget, socialministeren tager initiativ til i den nærmeste fremtid, eller hvordan skal den foregå?

Jeg må også spørge socialministeren meget konkret: Når økonomiministeren foreslår, at der skal være reel valgmulighed for forældre med hensyn til børnepasning, dvs. at man kan vælge et offentligt pasningstilbud, men man kan også vælge privat pasning og f.eks. give forældrene mulighed for selv at passe deres børn i en periode, er det så socialministerens opfattelse, at det skal gennemføres? Og vil socialministeren i givet fald tage initiativ til at få gennemført en reel valgmulighed for børnefamilierne?

Tom Behnke (FP):

Jeg kan forstå, at man ønsker at bruge 1990'erne til at se på strukturen i den offentlige sektor, og det er jeg da tilfreds med; det er nok ikke for tidligt.

Mit spørgsmål skal være: Bliver der i øjeblikket eller vil der blive ført seriøse drøftelser mellem økonomiministeren og socialministeren om de tanker, som økonomiministeren er fremkommet med? Vil der blive indledt seriøse forhandlinger og i givet fald på hvilket tidspunkt, og vil alle Folketingets partier blive inddraget i disse forhandlinger?

Socialministeren (Bente Juncker):

Jeg kan kun tilføje, at når jeg siger »en principiel drøftelse« om dette emne, så er det selvfølgelig en drøftelse i den offentlige debat af, hvordan vi kommer videre, og hvordan vi får gjort nogle ting bedre. Regeringen har ingen planer om at fremsætte et forslag i denne samling, vil jeg gerne sige, men det hindrer jo ikke, at man drøfter tingene. Vi er jo i stadig bevægelse.

Til det andet spørgsmål omkring, om forældrene selv kan passe deres børn, vil jeg gerne sige, at vi allerede gennem forbedring af foræl-

dreorloven har givet forældrene bedre mulighed for at være mere sammen med deres børn, mens de er små. Mange kommuner har desuden besluttet at yde et supplerende tilskud til forældre på orlov til børnepasning. De sidste ugers opgørelser over orlovsordningerne viser, at mange forældre vælger at udnytte denne mulighed for selv at passe børnene hjemme.

Indførelsen af et offentligt tilskud til hjemmegående forældre, der selv passer deres børn, vil betyde merudgifter i milliardstørrelse. Det mener jeg ikke vi har råd til. Af hensyn til økonomien er vi simpelt hen nødt til at prioritere, og vi har prioriteret at løse den store opgave, det er at få afskaffet ventelisterne til dagtilbud.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg takker endnu en gang socialministeren for svaret, og jeg vil sige, at om ikke andet vil vi da i hvert fald i Venstre være parat til at tage nogle konkrete initiativer, så vi kan få ikke bare en offentlig drøftelse, men også en drøftelse her i salen af de konkrete forslag omkring frit valg af hjemmehjælp og en reel valgmulighed for børnefamilierne, når det gælder børnepasning.

Jeg har bemærket, at jeg ikke kan få et konkret svar fra socialministeren på, hvad socialministeren selv synes om de her forslag, men jeg vil så gerne spørge, om socialministeren da vil acceptere, at f.eks. Det Radikale Venstre og muligvis også andre partier så er frit stillet til at tilslutte sig sådanne initiativer, som Venstre måtte fremsætte forslag om; i så fald vil det falde helt i tråd med de tanker, som økonomiministeren har givet udtryk for.

Tom Behnke (FP):

Det er muligt, at ministeren sagde det mellem linjerne, i så fald fik jeg ikke helt fat i det. Jeg savner et svar på mit spørgsmål, om alle Folketingets partier vil blive inddraget i forhandlingerne og i givet fald hvornår.

Socialministeren (Bente Juncker):

Jeg vil gerne sige, at jeg sagde »en offentlig drøftelse«, og der sker jo altså også en offentlig drøftelse her i salen. Det er jo faktisk offentligt, selv om der ikke altid er så mange til stede.

Om Det Radikale Venstre kan stemme for det, som Venstre måtte komme med, er ikke et

[Socialministeren]

spørgsmål, jeg kan besvare; men det er jo sådan, at regeringen plejer at stemme samlet. Og så har jeg ikke yderligere kommentarer til det spørgsmål.

Eva Kjer Hansen (V):

Nu er det jo ikke en hvem som helst, der har fremsat det forslag, det er ikke et tilfældigt radikalt folketingsmedlem, men det er jo nu engang økonomiministeren, dvs. en meget centralt placeret person i regeringen, der har fremsat det. Derfor synes jeg dog, at vi i Folketinget har krav på at få en kommentar fra socialministeren til, om man vil være med til at gennemføre disse initiativer, eller om det vil være et stridspunkt i regeringen, fordi man simpelt hen ikke er enig og økonomiministeren dermed slet ikke har dækning for sine synspunkter i regeringen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 573**7) Til kulturministeren af:****Helge Sander (V):**

»Kan ministeren oplyse, om det er et udtryk for et brud med mere end ti års borgerlig-liberal kulturpolitik, samt om det er udtryk for rødskløverregeringens »intellektuelle og moralske styrke«, at ministeren smed bestyrelsen for Charlottenborg ud af Kulturministeriet?«

Kulturministeren (Jytte Hilden):

I september 1992, mens min forgænger, fru Grethe Rostbøll, var kulturminister, nedsatte Kulturministeriet en arbejdsgruppe, der skulle komme med forslag til oprettelse af et sekretariat for billedkunst med henblik på styrkelse af formidlingen af især nutidig dansk og udenlandsk billedkunst. Arbejdsgruppen blev også bedt om i sine overvejelser at inddrage udstillingsbygningen på Charlottenborg og dens fremtid. Allerede min forgænger i den borgerlig-liberale regering fandt altså, at det var rimeligt også at få sat fokus på udstillingsbygningens rolle i fremtidens formidling.

I juni 1993 modtog jeg rapporten fra arbejdsgruppen og sendte den efter sommerferien straks til høring hos en lang, lang række interesserede i den danske kunstverden. Det sidste høringssvar, som i parentes bemærket var

fra Akademirådet, modtog jeg for cirka en uge siden.

Den nuværende bestyrelse for udstillingsbygningen på Charlottenborg har forståeligt nok været utålmodig og måske haft lidt svært ved at forstå den demokratiske arbejdsproces, der som nævnt startede allerede i den tidligere regerings tid.

Kulturministeriet valgte allerede dengang at udskyde de ordinære beskikkelser til bestyrelsen. På et timelangt møde i ministeriet for ca. 14 dage siden forsøgte jeg at forklare bestyrelsen dette, samtidig med at jeg orienterede om mine planer om hurtigt at indbyde til et seminar om hele problemstillingen. Dette seminar bliver holdt næste mandag, den 7. februar, på Nationalmuseet, og jeg glæder mig meget til debatten dér.

Helge Sander (V):

Jeg vil gerne takke kulturministeren for redegørelsen, der kaster lidt lys over denne sag, som jo mest har optaget sindene, fordi mødet den 20. januar tilsyneladende fik et temmelig specielt forløb.

Da nu ministeren bruger lidt tid på at tale om det demokratiske forløb i hele beslutningsprocessen, vil jeg meget gerne have belyst, hvad det var, der gik galt under det pågældende møde, for det er jo ikke rigtig kommet frem i det, der ellers er blevet oplyst – i særlig grad i Morgenavisen Jyllands-Posten og Politiken.

Men der er også en anden sag, og det er, at det jo ikke er således, at Charlottenborg og hr. Henning Damgård-Sørensen er hvem som helst, og derfor ville jeg da meget gerne have at vide, om man kan forvente en afklaring den 7. februar, sådan som jeg kan forstå at kulturministeren har givet indtryk af i Politiken den 21. januar, mens hun til gengæld udtrykker sig meget, meget usikkert om det den 27. januar i Jyllands-Posten. Sker der noget den 7. februar, således at man får nogle retningslinjer for Charlottenborg og andre steder?

Endelig vil jeg også meget gerne høre, om det, kulturministeren sagde her, betyder, at hele bestyrelsen bliver udskiftet til sommer.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg kan for at supplere lidt sige til hr. Helge Sander, at også Berlingske Tidende har beskæftiget sig med denne sag i en stort opsat artikel lørdag den 29. januar.

[Kulturministeren]

Og så vil jeg godt sige, at det er mit absolutte ønske at nå frem til en afklaring. Det bliver selvfølgelig ikke på selve dagen på mandag, men meget hurtigt derefter, dvs. i løbet af den nærmeste tid.

Det har taget lang tid. Som sagt var det min forgænger, der startede med at prøve at finde nye spor – hvad jeg i høj grad synes, hun skal roses for – og som sagt fik jeg arbejdsgruppens dokument i hånden sidste sommer, og de sidste svar er altså først indløbet nu, så derfor synes jeg ikke, at det er mig, der har sinket processen; tværtimod har jeg ønsket en afklaring.

Så vil jeg godt sige, at det er da rigtigt, at det møde, der blev afholdt, var lidt stormfuldt – sådan er møder en gang imellem. Det var det vistnok fra begge sider.

En anden ting er, at der i pressen har verseret rygter om, at jeg skulle have fyret bestyrelsen; det er ikke rigtigt. De fire medlemmer af den siddende bestyrelse har en ordinær beskikkelsesperiode, der udløber den 30. juni 1994. Allerede i oktober måned, nemlig den 6. oktober 1993, skrev jeg til fire andre personer, at jeg ønskede at beskikke dem frem til den 30. juni 1994, og det skridt tog jeg for at være helt sikker på at have behandlet folk ordentligt.

Alle ved, at der forestår nogle nye takter med hensyn til, hvordan man eventuelt skal lave et nyt KIKU, altså et nyt billedkunstsekretariat, og eventuelt en ny bestyrelse for Charlottenborg, så jeg synes, at jeg har givet både gode varsler og rigtig besked.

Helge Sander (V):

Jeg vil gerne gentage, at Charlottenborg er noget specielt og jo ikke mindst er blevet det de seneste år, hvor den ene succes har afløst den anden, og derfor kan jeg ikke rigtig forstå, hvilke spørgsmål det var, som den otte mand store bestyrelse kunne stille, der kunne skabe så store problemer, at kulturministeren også her i dag kalder det for et stormfuldt møde. Det synes jeg er meget interessant, netop fordi man skal have det møde den 7. februar, hvor jeg kan forstå, at hele området skal til behandling. Der må være et eller andet spørgsmål, som vi ikke er bekendt med, der har givet anledning til, at bølgerne kunne gå så højt.

Endelig har jeg et spørgsmål til den gennemgang, som kulturministeren har givet af sagen: Hvorfor tilsidesætter Kulturministeriet den be-

kendtgørelse, som man har udarbejdet i Kulturministeriet for ca. 1½ år siden? Hvorfor er den blevet tilsidesat?

Poul Nødgaard (FP):

Jeg vil godt sige til kulturministeren, hvis kulturministeren ikke skulle være klar over det, at store dele af den danske befolkning, som interesserer sig for kulturspørgsmål, har været oprevet over, at det kunne komme til så voldsom en konfrontation mellem ministeren og – i det her tilfælde – folkene fra Charlottenborg, bestyrelsen og andre kompetente personer.

Derfor vil jeg spørge kulturministeren – da vi jo har set andre eksempler på, at kulturministeren har været ude på lidt tynd is over for andre – om ikke det var en overvejelse værd for ministeren måske at gribe i egen barm og sige: Hvad kan jeg lave om hos mig selv, så jeg får et bedre samarbejdsforhold til disse folk? Glem ikke, at kulturpersoner er folk, der mange gange optræder på en lidt speciel måde. Dér mener jeg, at kulturministeren i højere grad skulle prøve at forstå de tanker og følelser, der kører rundt i disse mennesker. Dette er en henstilling og en appel til ministeren om måske at ændre adfærd.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg siger tak for det gode råd fra hr. Poul Nødgaard og skal nok sørge for at have den adfærd, som jeg har brug for. Jeg synes, at hr. Poul Nødgaard skulle læse nogle af de portrætter, der har været skrevet om kulturministeren inden for den seneste uge. Der er noget, vi kan lave om på, men den politik, jeg står for, agter jeg ikke at lave om på.

Så vil jeg godt til spørgsmålet om, at store dele af offentligheden er meget optaget af, hvad der foregik, henviser hr. Poul Nødgaard til Berlingske Tidende fra den 29. januar. Det er nemlig fuldstændig rigtigt, at næsten hele kunstverdenen er voldsomt optaget af dette; og nogle har ét synspunkt, andre har et andet synspunkt.

Til hr. Helge Sander vil jeg godt sige, at møder en gang imellem er stormfulde, og at det spørgsmål, som bestyrelsen naturligvis ikke kunne få svar på, var det spørgsmål, der skal diskuteres på mandag, nemlig hvad fremtiden er for KIKU, billedkunstsekretariatet og Charlottenborgs bestyrelse.

[Kulturministeren]

Derfor har jeg været meget glad for, at bestyrelsen bl.a. på det seneste har haft en rablende flot succes med sin Lundstrømudstilling, en udstilling, som jeg havde lejlighed til at indvie på Fyns Kunstmuseum i Odense, og som senere skal til Randers. Det tyder netop på, at dansk kunstliv er blevet godt og også bliver bedre til at samarbejde; og det, vi så gerne vil, er, at det også sætter sig spor udenlands, at vi får sat system i kunsteksporten.

Helge Sander (V):

Vi må så afvente mødet den 7. februar, og jeg må blot konstatere, at det har været et stormfuldt møde, at vi ikke har kunnet få at vide, hvorfor det var det, men at det må være et udtryk for, at kulturministerens opfattelse af demokrati er, at hvis man ikke kan blive enige, så åbner man døren og smider folk ud. Det er sådan, som vi oplever det. Det må vi jo tage til efterretning og så glæde os til, når det endelige resultat foreligger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 578

8) Til *indenrigsministeren* af:

Poul Nødgaard (FP):

»Mener ministeren, at den kommunale valglovs bestemmelser blev overholdt ved kommunalvalget den 16. november 1993 i Nysted Kommune?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren er bl.a. bekendt med, at borgmesteren i Nysted Kommune har påbegyndt åbningen af brevstemmer, før valghandlingen var afsluttet.

Poul Nødgaard (FP):

Ja, så har vi heldigvis fået det kommunale valg vel overstået, men der har været en del klager over valgene, og en af disse klager kommer fra Nysted Kommune. Jeg har haft den tvivlsomme fornøjelse at læse hele den sag igennem, og jeg må nok sige, at der ikke er nogen tvivl i mit sind efter at have læst den – men det er selvfølgelig ikke mig, der bestemmer, det er indenrigsministeren – om, at jeg ville have dikteret omvalg i Nysted Kommune.

Jeg vil derfor godt spørge indenrigsministeren om, hvilke bevæggrunde hun har haft til at træffe en sådan afgørelse, der går ud på, at alt er i skønneste orden.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg kan bekræfte, at der er kommet en klage over valget i Nysted, og at vi har behandlet den i Indenrigsministeriet.

En af de ting, der blev klaget over, var, at borgmesteren i Nysted i sin egenskab af valgstyreformand på et af afstemningsstederne i kommunen foretog opsprætning af konvolutter med brevstemmer hen imod afslutningen af afstemningen på valgdagen. Det skete, før afstemningen var slut kl. 20.

Den behandling, der har været af sagen, bekræfter, at noget sådant har fundet sted. Derfor er det ikke korrekt, når hr. Poul Nødgaard beskriver det, som om det er Indenrigsministeriets opfattelse, at alt er i sin skønneste orden. Det har vi på intet tidspunkt sagt, for opsprætning af kuverter med brevstemmer inden afslutningen af afstemningen på valgdagen er i strid med bestemmelserne i den kommunale valglovs § 72. I den står der:

»Den uåbnede konvolut og følgebrevet lægges på ny i yderkuverten og opbevares, indtil afstemningen er afsluttet. Derefter tages konvolutterne ud af yderkuverterne og lægges i en af stemmekasserne til stemmesedler til det pågældende valg. Konvolutterne åbnes først i forbindelse med stemmeoptællingen.«

Så det er klart, at der er sket et brud på den sædvanlige fremgangsmåde, men for Indenrigsministeriet forelå der ikke nogen oplysninger, der tydede på, at dette brud på den normale fremgangsmåde – selv om det er i strid med bestemmelserne – overhovedet har haft nogen betydning for valgets udfald.

Indenrigsministeriet fandt derfor ikke, at der var noget grundlag for at kende valget ugyldigt på grund af denne svips, og det er baggrunden for, at vi – på trods af, at der skete denne og et par andre mindre fejl – ikke har ment, at der var grundlag nok for at annullere valget og kræve et nyt afholdt.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg vil godt lige spørge indenrigsministeren om noget, som indenrigsministeren gik udenom: Jeg vil godt have ministeren til at bekræfte

[Poul Nødgaard]

te, at vi her i Danmark har det, der hedder hemmelige afstemninger. Og der har ikke været en hemmelig afstemning i Nysted Kommune, når borgmesteren, der må kende reglerne ud og ind, tager den kuvert ud, hvori stemmesedlen er, lukker den op og ser, hvad den pågældende vælger har stemt.

Hvis nu vi forestiller os, at der har været 20 brevstemmer, så har borgmesteren kunnet se brevstemme for brevstemme, hvem der har stemt på hvilket parti. Det må jeg anse for 100 pct. sikkert, og det er for mig et af de særdeles kritisable punkter, fordi vi i Danmark har det sådan, at man går ind bag et forhæng, og dér stemmer man, hvorefter man lægger sin stemmeseddel i boksen, og så er det forbi. Den samme sikkerhed skal de mennesker, som brevstemmer, have for, at ingen bliver klar over, hvordan de har stemt.

Den sikkerhed har borgerne i Nysted Kommune ikke haft, fordi borgmesteren i realiteten har kunnet sidde og se præcis, hvordan det antal brevstemmer er faldet på de forskellige politiske partier og kandidater.

Ole Donner (FP):

Indenrigsministeren erkender, at det var en fejl, at borgmesteren sprættede de pågældende kuverter op, og kom med en bisætning om, at der også var nogle andre småfejl, som ministeren udtrykte sig. Finder ministeren ikke, at det er meget betænkeligt, at man opfører sig sådan som borgmester og som valgstyret på et valgsted?

Vi har et udmærket kommunalt valgssystem, der bl.a. går ud på, at man har tilforordnede vælgere fra de partier og lister, som er opstillet, og det er jo alene af den grund, at man ligesom skal kontrollere hinanden og sørge for, at ingen overtræder reglerne. Det forholder sig også sådan, at hvis en handicappet skal stemme fra bilen, så går der to tilforordnede, vel at mærke fra to forskellige lister, ud med en boks. Man sender ikke to fra den samme liste ud, og det er netop for at sikre, at det foregår korrekt og hemmeligt.

Desuden vil jeg godt spørge ministeren, om ministeren har undersøgt, hvor mange brevstemmer det drejede sig om at borgmesteren havde sprættet op.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg kan bekræfte, at der er hemmelig afstem-

ning i Danmark. Jeg kan bekræfte, at der er sket en fejl i dette tilfælde ved, at brevstemmerne er åbnet, inden valghandlingen var afsluttet.

Men jeg vil godt gentage, hvad jeg sagde før: at der ikke på den baggrund har været blot antydning af grund til at tro, at valget i Nysted ville være faldet anderledes ud, hvis man havde talt stemmerne op på en anden måde. Det indgår naturligvis også i vurderingen af, om der skal finde omvalg sted, om der har været ting, der kunne være af en sådan karakter, at der var en tilstrækkelig begrundelse for at begære omvalg. Jeg tror, at alle de implicerede dybt beklager, at man er kommet til at overtræde reglerne, men det er ikke så graverende, at der er baggrund for et omvalg.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg vil godt lige spørge ministeren, om hun finder, at den måde, fintællingen er foregået på, er helt 100 pct. korrekt. Det vil ministeren selvfølgelig nok sige at den er.

Jeg er vidende om ud fra det materiale, jeg har fået i sagen, at der er blevet flyttet nogle ganske få stemmer – det er vist 2 eller 3 – som har betydet, at magtforholdet i Nysted Kommune skiftede på valgaftenen.

Jeg synes, at det burde være meget afgørende for afgørelsen af sagen i Indenrigsministeriet, at så få stemmer har ændret magtbalancen i Nysted Byråd. Når der så samtidig har været de uregelmæssigheder, som ministeren erkender, vedrørende brevstemmerne, kan jeg simpelt hen ikke – selv ikke med min allerallerbedste vilje – forstå, at ministeren ikke tager tyren ved hornene, som det hedder, og dekretter omvalg. Jeg fatter det ikke, og jeg vil gerne bede om en forklaring på det.

Ole Donner (FP):

Indenrigsministeren svarede ikke på mit spørgsmål, om ministeren har undersøgt, hvor mange brevstemmer det drejede sig om at denne borgmester havde sprættet op. Det har jo netop, som hr. Poul Nødgaard siger, drejet sig om, at flytning af en 2-3 stemmer har ændret magtfordelingen i den pågældende kommune, og når en egenrådig borgmester ulovligt åbner nogle kuverter og sidder med dem foran sig og der ikke er nogen kontrol med det, så skal der jo ikke meget til med en blyant for at ordne et par småting.

[Ole Donner]

Det er klart, at hvis han kun har lukket en eller to op, så kan det ikke lade sig gøre, men jeg synes, det er, hvad jeg vil kalde en meget dårlig undersøgelse fra Indenrigsministeriets side, hvis man ikke her og nu kan sige: Det drejer sig om så og så mange stemmer; for når magtfordelingen bliver ændret ved et valg, så mener jeg, at det burde være helt sikkert, at det er gået rigtigt til.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Hvis der havde været blot den mindste tvivl om, hvorvidt valgets udfald havde været anderledes, ville Indenrigsministeriet naturligvis have begæret omvalg. Der har ikke i den meget grundige undersøgelse, der har fundet sted, været blot den mindste antydning af, at det skulle være betimeligt at afholde et nyt valg.

Poul Nødgaard (FP):

Så spørger vi for tredje gang – og det er vel lykkens gang: Vi vil gerne have at vide, hvor mange brevstemmer der er tale om at borgmesteren har siddet og lukket op.

Jeg vil også godt bede ministeren om at bekræfte, at det er en særlig skærpende omstændighed, at det er en borgmester, der kender reglerne ud og ind, som har gjort det. Det er jo ikke en amatør på området.

Og så vil jeg til allersidst spørge ministeren: Når man sådan ser på, hvad folk tror og tænker, kunne befolkningen så ikke få den tanke, at det ligesom er krænkende for retsbevidstheden, at man bare lader sådan noget glide ud i ingenting? Jeg vil sige til ministeren, hvis ministeren ikke har sat sig ind i tallene, at det i realiteten kun er 2-3 stemmer, der er tale om, så var magtforholdet i Nysted Kommunalbestyrelse blevet et andet.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg synes, der i de sidste 3 spørgsmål ligger en meget, meget ubehagelig intimidering af borgmesteren i Nysted. Der ligger en intimidering, der faktisk antyder, at borgmesteren skulle have taget blyanten i egen hånd og have ændret på stemmesedlerne. Der er intet i sagsforløbet overhovedet, der giver baggrund for at tro, at noget sådant har fundet sted. Jeg synes, at det er en meget ubehagelig måde at debattere en fejl på, en fejl, der er erkendt af alle og beklaget af alle involverede i Nysted, men hvor

der ikke er tilstrækkelig grund til at lave et egentligt omvalg.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 579

9) Til *trafikministeren* af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren rejse en disciplinærsag i anledning af, at DSB har givet urigtige oplysninger til Rigsrevisionen?«

Skriftlig begrundelse

DSB har afgivet urigtige oplysninger til Rigsrevisionen, da man oplyste, at på baggrund af Golfkrigen var DSB presset til at chartre »Ask« og »Urd«. Færgerne var imidlertid fundet og kontrakten forberedt, inden Golfkrigen brød ud.

Trafikministeren (Trøjborg):

I spørgsmålets begrundelse angives, at DSB har oplyst, at DSB på baggrund af Golfkrigen var presset til at chartre »Ask« og »Urd«. Nu er det for mig noget uklart, hvad hr. Ole Donner henviser til, men jeg kan oplyse, at DSB i et notat til Rigsrevisionen af 20. juni 1993 har oplyst følgende om forholdet mellem chartringen af skibe og Golfkrigen:

»At markedet var beskedent, fordi forberedelserne til Golfkrigen havde lagt beslag på et antal muligt egnede skibe, var en del af markedets vilkår.«

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at chartringen af »Ask« fandt sted den 25. juli 1990, og den 2. august 1990 invaderede Irak Kuwait, hvilket jo som bekendt skete efter en periode med stigende spændinger i området. Hvad angår »Urd«, indgås charteraftalen den 4. september 1990, på hvilket tidspunkt Irak altså har været i Kuwait ca. en måned og USA og dets allierede er påbegyndt indchartring af tonnager med henblik på indsatsen i Golfområdet.

Jeg mener ikke, at der – med det indhold, citatet har – er grundlag for at rejse nogen disciplinærsag.

Ole Donner (FP):

Jeg takker ministeren for svaret, men jeg vil

[Ole Donner]

da godt spørge, om ministeren ikke er bekendt med, at man også på et senere tidspunkt har brugt nogenlunde de samme vendinger.

Jeg vil også godt spørge ministeren, om ministeren virkelig mener, at DSB for en enkelt gangs skyld skulle være så hurtig, at det kunne komme med sådan en god begrundelse. Det er efter min mening noget, man har fundet på!

Trafikministeren (Trøjborg):

Efter at jeg har redegjort for det for mig foreliggende grundlag, nemlig citatet fra DSB's redegørelse til Rigsrevisionen, vil jeg gerne gentage mit tidligere svar: Jeg finder ikke, at der er grundlag for at rejse nogen disciplinærsag.

Ole Donner (FP):

Jeg accepterer 100 pct. svaret fra trafikministeren, for ministeren vil nok også komme til at opleve, at når man spørger DSB om noget, får man ikke de korrekte oplysninger, så ud fra det for ministeren foreliggende oplysninger, har ministeren ikke grund til at antage andet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 580

10) Til *trafikministeren* af:

Ole Donner (FP):

»Hvorfor forsøgte DSB at tinglyse optionerne på »Ask« og »Urd« i januar 1994 i Skibsregistret?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren oplyste i Folketinget den 15. december 1993, at det ikke var normalt at registrere charterkontrakter i Skibsregistret.

Trafikministeren (Trøjborg):

I begrundelsen for spørgsmålet om, hvorfor DSB forsøgte at tinglyse optionerne på »Ask« og »Urd« i januar 1994 i Skibsregistret, henvises til det svar, min forgænger afgav den 15. december 1993 i Folketingets spørgetid. Den tidligere trafikminister oplyste dengang, at ifølge de for ham foreliggende oplysninger, der i øvrigt var baseret på oplysninger fra DSB's advokat, var det ikke normalt at registrere charteraftaler i Skibsregistret, når der ses bort fra aftaler om chartring af fiskerfartøjer.

Men ministeren tilføjede også, at den arbejdsgruppe, han havde nedsat til at lave en redegørelse om bl.a. DSB's dispositioner på overfarten Århus-Kalundborg, ville se på spørgsmålet, og at hans besvarelse i Folketinget den 15. december 1993 ikke betød, at sagen var afsluttet.

Arbejdsgruppens behandling af spørgsmålet viste i slutningen af december 1993, at den af arbejdsgruppen anvendte advokat havde en anden opfattelse end den opfattelse, DSB's advokat havde, og som havde været bestemmende for, at DSB ikke havde ladet foretage registrering af optionerne.

Arbejdsgruppens advokat havde således den opfattelse, at registrering burde foretages snarest muligt, og at DSB's retsstilling under alle omstændigheder ikke ville blive forringet ved en registrering. Hensynet til en effektiv økonomisk forvaltning tilsagde således, at der på baggrund af den rejste tvivl blev gennemført en sådan registrering hurtigst muligt.

Ole Donner (FP):

Jeg takker ministeren for svaret. Her fik vi så igen nogenlunde den samme formulering, som forgænger brugte, nemlig »... at det imidlertid ifølge mine oplysninger ikke er normalt at registrere osv. . . .« Der har vi igen de ukorrekte oplysninger.

Jeg bad samme dag om at få at vide, hvor oplysningerne kom fra. Var det nogle, ministeren havde fra advokaten? Ministeren oplyste, at dem havde han fra sit departement.

Ministeren henviste også den pågældende dag til arbejdsgruppen, og han sagde, at konklusionen ville foreligge i januar måned. Nu er den, efter hvad jeg er orienteret om, imidlertid udsat foreløbig i fire måneder, og jeg vil spørge ministeren, om ministeren vil garantere for, at vi har denne redegørelse, inden vi går på sommerferie.

Jeg spurgte også ministeren, om han fortsat ville bruge det pågældende advokatfirma, som DSB brugte, idet jeg fandt, at det nok ikke var særlig kvalificeret. Jeg kan så forstå, at man også fra arbejdsgruppens side er enig i det synspunkt.

Men jeg vil godt spørge ministeren, om ministeren er vidende om, at DSB's advokatfirma den 5. januar i år drøede rundt og samlede vitterlighedsunderskrifter på dokumenter, der

[Ole Donner]

var flere år gamle. Jeg er vidende om, at en af dem, der skrev under i januar måned på gamle dokumenter, havde været til stede, da de blev underskrevet. Jeg vil godt vide, om ministeren er klar over, at man gjorde det på den måde.

Kan ministeren her bekræfte, at de, der har skrevet under som vitterlighedsvidner, opfylder de betingelser, man skal, nemlig at man har set underskriften blive sat, og at man har konstateret, at datoen var rigtig?

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg synes, det er vigtigt at gøre sig klart, at besvarelsen af spørgsmålet er præcis.

Der blev spurgt, hvorfor DSB forsøgte at tinglyse optionerne, og jeg har redegjort for, at arbejdsgruppens advokat havde en anden opfattelse end DSB's advokat, og at de derfor blev tinglyst i Skibsregistret.

Jeg vil gerne anbefale, at man afventer resultatet fra den arbejdsgruppe, der er nedsat, og jeg kan sige, at dens rapport snarest vil foreligge.

Til spørgsmålet om DSB's advokat vil jeg blot sige, at der som nævnt har været tale om uenighed mellem DSB's advokat og arbejdsgruppens. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at bedømme, om DSB's advokat har begået fejl; måske vil det vise sig, at en tinglysning ikke var nødvendig.

Da det blev klart, at der var tale om en usikkerhed, fandt ministeriet imidlertid ikke, at det var holdbart at leve med den.

Ole Donner (FP):

Jeg vil tillade mig at spørge ministeren endnu en gang: Er ministeren vidende om, at man gik rundt og samlede vitterlighedsunderskrifter på gamle dokumenter, for at man kunne sende dem til tinglysning?

Finder ministeren ikke også, at det er lidt mærkeligt, at den forrige minister måtte svare, at det ikke var normalt, at man tinglyste, hvorefter det så pludselig er normalt, og at man prøver at omgå reglerne for at kunne foretage tinglysning?

Men jeg er specielt interesseret i det med vitterlighedsvidnerne.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg må svare, at hr. Ole Donner må afvente arbejdsgruppens redegørelse, der vil belyse alle forhold i forbindelse med »Ask« og »Urd«.

For så vidt angår spørgsmålet om tinglysning, vil jeg henvise til det, jeg har sagt, nemlig at det var opfattelsen hos DSB's advokat, at det ikke var nødvendigt, og at lige så snart der forelå oplysninger fra arbejdsgruppens advokat om, at det var hensigtsmæssigt, blev den fornødne tinglysning i Skibsregistret foranlediget.

Dermed synes jeg, man har gjort, hvad man kunne gøre, og at den tidligere trafikminister også har gjort, hvad han kunne på baggrund af de oplysninger, som forelå for ham.

Ole Donner (FP):

Jeg har forståelse for, at ministeren enten ikke kan eller ikke vil svare på mit spørgsmål, så jeg skal formulere det om og spørge, om ministeren vil undersøge forholdene i forbindelse med dokumenternes påtegning af vitterlighedsvidner. Vil ministeren undersøge det og oversende resultatet til Folketingets Trafikudvalg, eller er det ligefrem nødvendigt at rejse en forespørgselsdebat om det? Jeg synes, det er lidt rigeligt at gå så langt, så jeg er tilfreds, hvis ministeren vil tilkendegive, at ministeren vil undersøge forholdene med disse vitterlighedsvidner og oversende resultatet til Trafikudvalget.

Trafikministeren (Trøjborg):

Forespørgselsdebatter kan jo altid være interessante, og jeg skal ikke på nogen måde vejlede hr. Ole Donner i den forbindelse. Hr. Ole Donner afgør naturligvis selv, hvilke forespørgselsdebatter han måtte finde anledning til at rejse.

For så vidt angår spørgsmålet om vitterlighedsvidner, vil jeg blot henvise til mit tidligere svar, hvor jeg sagde, at der af den tidligere trafikministeren netop var nedsat en arbejdsgruppe, der skulle se på alle forhold i forbindelse med »Ask« og »Urd«.

Ole Donner (FP):

Denne arbejdsgruppe blev nedsat og fik et kommissorium, men i sagens natur var det ikke muligt for dem, der gav kommissoriet at sige: Vi vil også gerne have jer til at undersøge det, der sker den 5. januar 1994.

Jeg synes, det er forholdsvis enkelt at spørge, om ministeren vil undersøge forholdene i forbindelse med tinglysningen og give resultatet til Trafikudvalget.

[Ole Donner]

Hvis ministeren ikke vil, vil jeg selvfølgelig gerne have det at vide, og så skal jeg nok sørge for, at svaret kommer på anden måde, men hvis ministeren er sikker på sit departement og på advokaten, skulle det jo ikke være noget problem at skrive tre linjer om, at det er foregået efter reglerne, hvorefter både jeg og Trafikudvalget selvfølgelig vil være tilfreds.

Hvis ikke ministeren vil undersøge det, spørger jeg i al høflighed, om ministeren så ikke bare kan sige her, at det vil han ikke.

Trafikministeren (Trøjborg):

Når udvalgets rapport foreligger, vil jeg tro, at hr. Ole Donner får anledning til at stille spørgsmål igen, og som jeg har sagt en, to eller tre gange før, vil alle forhold i forbindelse med »Ask« og »Urd« blive belyst ved den lejlighed.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 581

11) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

Hvilken betydning har det, at tinglysningen af optionerne på »Ask« og »Urd« i Skibsregistret blev annulleret få dage efter, at tinglysningen havde fundet sted?»

Skriftlig begrundelse

Spørgeren ønsker belyst forskellen i retsstillingen ved en tinglysning og undladelse af en tinglysning.

Ole Donner (FP):

Det kan vi jo nok hurtigt komme over, hvis ministeren agter at gentage de ting, som han har stået og læst op, men jeg vil gerne bede om, at ministeren uddyber svarene en lille smule, for jeg synes, det er utilfredsstillende, at en trafikminister svarer på den måde.

Trafikministeren (Trøjborg):

Indledningsvis vil jeg gerne bemærke, at man ikke kan svare mere kvalificeret, end spørgsmålene giver grund til.

I forlængelse af det foregående spørgsmål har hr. Ole Donner spurgt mig, hvilken betydning det har, at den tinglysning, som nævnes i

det forrige spørgsmål, blev annulleret få dage efter, den havde fundet sted.

I sin begrundelse for spørgsmålet anmoder spørgeren om en belysning af forskellen i retsstillingen ved en tinglysning og en undladelse af den.

Til hr. Ole Donner vil jeg kun sige, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at redegøre for, hvilken virkning annulleringen af tinglysning har, men at det er vigtigt at fastholde, at DSB's retsstilling ikke vil blive forringet ved en registrering. Til gengæld er det uklart, hvad annulleringen reelt har medført. Skibsregistret havde accepteret tinglysning den 5. januar 1994, og det var først efterfølgende den 19. januar 1994, at den blev annulleret. DSB har ved kæremål til Vestre Landsret anmodet om, at registreringen gennemføres.

Det er således reelt ikke muligt på nuværende tidspunkt at klarlægge betydningen af, at registreringen blev annulleret efterfølgende.

At inlade sig på en diskussion af spørgsmålet vil også være potentielt skadeligt for den tvist, der pågår, og jeg mener derfor ikke, at det er klogt at kommentere disse forhold på nuværende tidspunkt.

Det fremgik også af min besvarelse på det forrige spørgsmål, at der blandt advokater er uenighed om tinglysningen, og denne uenighed gælder også retsstillingen.

Ole Donner (FP):

Jeg vil da godt sige tak for svaret fra ministeren, og jeg skal bestræbe mig på fremover, når jeg stiller spørgsmål til trafikministeren, at forenkle dem, så de kan besvares med enten et ja eller et nej, for hvis dette spørgsmål er for svært for ministeren, skal jeg selvfølgelig forsøge at formulere mig lidt kortere og lidt mere præcist.

Jeg synes, det er et meget utilfredsstillende svar, jeg her får fra trafikministeren, der nu en gang til eller for fjerde gang i dag oplyser, at DSB's retsstilling ikke er forringet. Det er jeg sandelig godt klar over, og det tror jeg at selv meget almindelige mennesker her i Danmark – jeg var lige ved at sige selv demovre i DSB – vil være klar over, men jeg synes, det er utilfredsstillende, at ministeren ikke svarer på spørgsmålet.

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Jeg beklager, at mine pædagogiske evner ik-

[Trafikministeren]

ke rækker til. Imidlertid skal jeg måske alligevel gentage mig selv en ekstra gang, uanset at hr. Ole Donners tålmodighed ikke har det ret godt med det.

Det kan ikke nytte noget, at man vil anmode om et klart ja eller nej, når situationen er den, at både jeg selv som trafikminister og hr. Ole Donner må afvente den kæremålssag, som verserer ved Vestre Landsret. Før den sag er afgjort, kan spørgsmålet ikke besvares rigtigt.

Ole Donner (FP):

Jeg kan oplyse ministeren om, at min tålmodighed har det meget godt. Jeg kan forstå, at ministerens tålmodighed ikke har det så godt, når vi allerede er gået over til besvarelsen af det næste spørgsmål. Jeg synes, vi skulle tage et ad gangen, men jeg vil gerne spørge, om ministeren er klar over, at advokaten har lavet et juridisk responsum om denne sag?

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Første næstformand (Ivar Hansen):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

- Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 475 og 476
 Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 456 og 529
 Christensen, Jan Køpke (FP): spm. nr. S 466 og 482
 Dinesen, Tommy (SF): spm. nr. S 458 og 497
 Donner, Ole (FP): spm. nr. S 498 og 528
 Frahm, Pernille (SF): spm. nr. S 511
 Gade (SF): spm. nr. S 534
 Gyldenkilde, Lilli (SF): spm. nr. S 500
 Holmberg, Lis Noer (V): spm. nr. S 473
 Hornbech, Birthe Rønn (V): spm. nr. S 453
 Husmark, Birgitte (SF): spm. nr. S 495
 Højland, Niels (FP): spm. nr. S 512 og 513
 Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 491, 520 og 521
 Jørgensen, Qvist (S): spm. nr. S 479 og 480
 Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 493, 494 og 501
 Thoft, Jens (SF): spm. nr. S 483

Spm. nr. S 475

Til *indenrigsministeren* (13/1 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke konsekvenser det ville have fået for private virksomheder, hvis de på tilsvarende vis som Århus Amtssygehus blokerede vitale branddøre, passager m.m., herunder om private virksomheder ville have fået forbud mod fortsat drift, hvis de nægtede at efterkomme henstillinger fra brandinspektører om at skabe fri adgang til branddøre m.m.?«

Begrundelse

Formanden for brandinspektørerne har i forbindelse med overbelægningerne på sygehusgangene udtalt, at det i givet fald er en offentlig myndighed, der skal anmelde en anden offentlig myndighed, og det skal vi helst undgå. Denne udtalelse kunne tyde på, at brandinspektørerne praktiserer reglerne forskelligt afhængigt af ejerforholdet til virksomhederne og institutionerne, hvilket er uacceptabelt.

Svar (26/1 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Sygehuse er omfattet af bekendtgørelse nr. 196 af 21. marts 1990 om brandværnsforanstaltninger i hoteller m.v., plejehuse, forsamlingslokaler, skoler, daginstitutioner og butikker. I henhold til bekendtgørelsen udfærdiger Beredskabsstyrelsen driftsmæssige forskrifter for de institutioner m.v., der er omfattet af bekendtgørelsen.

I »Driftsmæssige forskrifter for Hoteller m.v.« er der fastsat bestemmelser om flugtveje. Efter bestemmelserne må der på flugtveje ikke opstilles inventar eller anbringes genstande af nogen art. Brandmyndigheden kan dog tillade, at gange indrettes til andre formål end trafik, hvis disse formål ikke medfører væsentligt forøget brandbelastning eller reducerer funktionen som flugtvej.

Den kommunale brandmyndighed påser overholdelsen af reglerne ved foretagelse af brandsyn i medfør af bekendtgørelse nr. 23 af 18. januar 1980 om eftersyn af brandfarlige bygninger m.v. Eftersynet foretages efter retningslinjer, der fastsættes af Beredskabsstyrelsen.

[Indenrigsministeren]

De gældende regler omfatter både offentlige og private virksomheder.

Finder den kommunale myndighed, at reglerne ikke er overholdt, er der mulighed for flere typer af reaktioner. Der kan være tale om pålæg og afhjælpning af manglerne, politianmeldelse med efterfølgende straffesag eller, hvor manglerne bevirker særlig brandfare, forbud mod at benytte lokaliteten.

Da foretagelse af brandsyn er et kommunalt ansvar, og da anvendelsen af reaktionsmuligheder afhænger af den kommunale brandmyndigheds skøn i den enkelte situation, har jeg ikke mulighed for at besvare spørgsmålet konkret. Jeg finder imidlertid ikke anledning til at antage, at de kommunale brandmyndigheder ved administrationen af de gældende regler forskelsbehandler offentlige og private virksomheder.

Spm. nr. S 476

Til *indenrigsministeren* (13/1 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der eksisterer eksempler på private virksomheder, der ikke er blevet udsat for repressalier i henhold til lovgivningen, såfremt brandsikkerhedsregler med hensyn til blokerede branddøre, vitale passager m.m. ignoreres?«

Begrundelse

Det er vigtigt at få belyst, om der i praksis eksisterer forskellige sikkerhedskrav til virksomheder, institutioner m.m. afhængigt af, om de er offentligt eller privat ejet.

Hvis reglerne administreres forskelligt afhængigt af, om parterne er private eller offentlige, er der grund til, at ministeren træder ind og indskærper, at lovgivningen er ens for alle, og det uanset om en amtsborgmester søger at forhale processen med henvisning til, at lovgivningen bør ændres.

Det er ikke acceptabelt, at bestemte institutioner opnår særstatus med hensyn til at overholde gældende sikkerhedsregler, blot fordi de er offentligt ejet. Det skaber utryghed for patienterne, såfremt reglerne praktiseres forskelligt afhængigt af ejerstatussen.

Svar (26/1 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Reglerne om brandværnsforanstaltninger og brandsyn omfatter forskellige typer af virksomheder og institutioner uafhængigt af deres ejerforhold. Reglerne finder således anvendelse på såvel offentlige som private virksomheder og institutioner.

Den kommunale brandmyndighed afgør efter en konkret vurdering, hvilke reaktionsmuligheder der skal anvendes ved en eventuel tilsidesættelse af reglerne.

Da administrationen af reglerne er en kommunal opgave, er Indenrigsministeriet ikke i besiddelse af oplysninger, der gør det muligt at besvare spørgsmålet.

Spm. nr. S 456

Til *undervisningsministeren* (10/1 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren efter Københavns Byrets dom over Radikal Ungdoms repræsentanter nu sørge for, at DUF (Dansk Ungdoms Fællesråd) bliver frataget muligheden for og kompetencen til fordeling af tipsmidlerne, samt at der sker en retslig prøvelse af DUF's medvirken/skyld?«

Begrundelse

Både på baggrund af hele sagsforløbet om tipsmidlerne og på baggrund af de senest fremkomne oplysninger om DUF og dets manglende kontrol med tipsmidlerne er det af afgørende betydning, at den ansvarlige minister sørger for, at DUF fratages muligheden for og kompetencen til fordeling af tipsmidlerne, indtil sagen er afklaret.

Det er bl.a. kommet frem, at den fuldmægtig i Undervisningsministeriet, der blev sat til at undersøge sagen, ikke har kunnet finde nogen som helst form for dokumentation for, at pengene er blevet brugt efter reglerne. Det har DUF været vidende om og er dermed efter spørgerens opfattelse medskyldig i overvejen- de sandsynligt forkert brug af tipsmidlerne.

Senest er der faldet dom i Københavns Byret, hvor DUF bliver kritiseret voldsomt for dets manglende kontrol med tipsmidlerne.

Svar (24/1 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Den kritik af DUF's administration, der er kommet til udtryk i byrettens dom, vedrører perioden før 1991, hvor de første stramminger af tilskudsadministrationen blev gennemført. Regelmæssig stikprøvekontrol af medlemstallet i organisationerne er indført for at sætte stop for urigtige medlemsoplysninger, og resultatet af den seneste stikprøve i 1993 har da også været tilfredsstillende.

Den nuværende og den fremtidige administration foregår efter strammere regler, ligesom også revisionsinstruksen er skærpet og under yderligere skærpelse.

Efter drøftelse med de politiske partier er det besluttet, at der udarbejdes nye retningslinjer for fordeling af tipstilskud, der er enklere at administrere og kontrollere.

Indtil disse nye retningslinjer træder i kraft, er det aftalt, at der iværksættes en særlig kontrol med DUF's tipsadministration ved, at undervisningsministeren udpeger to uafhængige og sagkyndige personer, der løbende skal følge sagsbehandling og forretningsgange i tipsadministrationen samt legaliteten af de beslutninger, der træffes i DUF's bestyrelse. Ministeriet fastsætter en instruks for de sagkyndiges opgaver, herunder også om rapportering til ministeriet.

Statsadvokaten har besluttet at anke byrettens dom. DUF's rolle vil indgå i denne ankesag.

Spm. nr. S 529

Til *sundhedsministeren* (21/1 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren offentliggøre regeringens narkopolitiske redegørelse med øjeblikkelig virkning, når det tages i betragtning, at dagbladet *Det Fri Aktuelt* allerede på nuværende tidspunkt er i besiddelse af redegørelsen og dagligt refererer fra redegørelsens tekst?«

Begrundelse

Spørgeren finder det uholdbart, at emner, der skal behandles og debatteres i Folketinget, forud er blevet grundigt gennemgået og refereret af dagspressen. Ligeledes er det ikke spørgerens opfattelse, at en redegørelse til Folke-

tinget først bør offentliggøres gennem »autoriserede« lækager fra ministeriet til et enkelt eller flere dagblade.

Ministerierne er ikke at betragte som regeringens officielle propagandakontorer, der kan bruges som reklamefremstød i et valgår. Spørgeren finder derfor, at ministeren skal sikre de parlamentariske spilleregler mod yderligere miskreditering ved at offentliggøre den narkopolitiske redegørelse allerede på nuværende tidspunkt.

Svar (26/1 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Regeringen forventer at kunne oversende sin narkotikapolitiske redegørelse til Folketinget i slutningen af februar måned.

Redegørelsen, som for tiden er under udarbejdelse i samarbejde med socialministeren og justitsministeren, foreligger endnu kun i udkast. Hverken Socialministeriet, Justitsministeriet, Sundhedsministeriet eller Sundhedsstyrelsen har udleveret et udkast til redegørelse til dagbladet *Det Fri Aktuelt*.

Spm. nr. S 466

Til *justitsministeren* (12/1 94) af:

Jan Kjøpke Christensen (FP):

»Finder ministeren, at mulighederne for erstatning til ofre for salmonellainfektioner er tilstrækkelige?«

Begrundelse

Det forhold, at bevisbyrden er svært tilgængelig for salmonellainficerede personer, idet smitekilden oftest er spist, bedes indgå i bevisvarelsen.

Ifølge en artikel i dagbladet *B.T.* den 10. juli 1993 blev ca. 20 af deltagerne ved en fest den 10. maj 1993 i Tørring nord for Vejle smittet med salmonellainfektion. En enkelt af de smittede var særlig hårdt ramt. Vedkommende måtte efterfølgende indlægges på hospital og opereres.

Vedkommende er endnu ikke rask og har derfor krævet erstatning af den slagter, der leverede størsteparten af kødet til den nævnte fest.

Slagterens forsikringsselskab kræver imidlertid entydigt bevis for, at den salmonella-

[Jan Køpke Christensen]

smittede er blevet smittet af kødet fra slagteren, hvorfor den smittede tvinges ud i en langvarig retssag om spørgsmålet om erstatning.

Svar (25/1 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Som det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, kan såkaldte salmonellainfektioner bl.a. opstå ved indtagelse af kødvarer, der er inficeret med salmonellabakterier.

Spørgsmålet om, hvorvidt producenter og mellemhandlere kan gøres erstatningsansvarlige for personskade, der forvoldes af forarbejdede landbrugsprodukter, er reguleret af bestemmelserne i produktansvarsloven. Denne lov gælder for det ansvar, der påhviler en producent og en mellemhandler for skade forårsaget af en defekt ved et produkt, der er produceret eller leveret af denne (produktsskade). Et produkt lider af en »defekt«, hvis det ikke frembyder den sikkerhed, som med rette kan forventes.

Ansvaret for produktsskade er objektivt, det vil sige, at ansvaret pålægges skadevolderen, uanset om denne har begået fejl eller forsømmelser. Produktansvarsloven indeholder dog nogle nærmere angivne ansvarsfrihedsgrunde. Producenten er bl.a. ansvarsfri, hvis det må antages, at den defekt, der har forvoldt skaden, ikke var til stede på det tidspunkt, hvor producenten bragte produktet i omsætning.

I overensstemmelse med et grundlæggende princip i dansk erstatningsret påhviler det skadelidte at føre bevis for, at der er sket en skade, at der har været en defekt ved produktet, og at der er årsagsforbindelse mellem defekten og skaden. Skadelidte har således bevisbyrden for disse forhold, men den nævnte bestemmelse siger ikke noget om, hvordan denne bevisbyrde kan løftes. Efter almindelige regler er domstolenes bevisbedømmelse fri. Dette betyder, at domstolene i hver enkelt sag må tage stilling til, hvilken styrke af bevis der kræves, for at bevisbyrden kan anses for løftet. Beviskravene i relation til årsagsforbindelsen afhænger i praksis bl.a. af defektens karakter, skadevolderens forhold og skadelidtes muligheder for at føre beviset.

Således som produktansvarsreglerne hidtil har været anvendt i praksis, er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke grundlag for at anse mulighederne for at få erstatning på dette område for utilstrækkelige.

Spm. nr. S 482

Til indenrigsministeren (14/1 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse om brandmyndighedernes behandling af offentlige og private virksomheder og institutioner?«

Begrundelse

Formanden for brandinspektørerne i Danmark, Per Milner, har den 6. januar 1994 i forbindelse med overbelægningerne på sygehusgangene udtalt til Radioavisen, »at det i givet fald er en offentlig myndighed, der skal anmelde en anden offentlig myndighed, og det skal vi jo helst undgå«.

En sådan udtalelse betyder, at brandinspektørerne åbenbart har en kodeks, ét sæt regler, hvorefter de behandler private arbejdspladser, og et andet sæt regler, hvorefter de behandler offentlige arbejdspladser. Det vil sige, at de administrerer brandloven forskelligt, alt efter om det drejer sig om private eller offentlige virksomheder, hvilket er rystende at erfare.

Af svaret bedes det fremgå, hvad ministeren agter at foretage sig for at sikre, at landets brandmyndigheder ikke forskelsbehandler offentlige og private virksomheder og institutioner, når det drejer sig om overtrædelse af brandregulativer.

Endvidere bedes de rapporter, som brandmyndighederne har sendt til amterne om forholdene på amtssygehuse, fremsendt til spørgeren.

Svar (26/1 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I medfør af bekendtgørelse nr. 196 af 21. marts 1990 om brandværnsforanstaltninger i hoteller m.v., plejehospitaler, forsamlingslokaler, skoler, daginstitutioner og butikker udfærdiger Beredskabsstyrelsen en række driftsmæssige forskrifter for de institutioner m.v., der er omfattet af bekendtgørelsen. I disse forskrifter er der fastsat bestemmelser om brandværnsforanstaltninger.

Den kommunale brandmyndighed påser overholdelsen af reglerne ved foretagelse af brandsyn i medfør af bekendtgørelse nr. 23 af 18. januar 1980 om eftersyn af brandfarlige bygninger m.v. Eftersynet foretages efter ret-

[Indenrigsministeren]

ningslinjer, der fastsættes af Beredskabsstyrelsen.

De gældende regler omfatter både offentlige og private virksomheder.

Finder den kommunale myndighed, at reglerne ikke er overholdt, er der mulighed for flere typer af reaktioner. Der kan være tale om pålæg og afhjælpning af manglerne, politianmeldelse med efterfølgende straffesag eller, hvor manglerne bevirker særlig brandfare, forbud mod at benytte lokaliteten.

Hvilke reaktionsmuligheder der skal finde anvendelse i den enkelte situation, afhænger af den kommunale brandmyndigheds skøn.

Jeg finder ikke anledning til at antage, at de kommunale myndigheder ved administrationen af de gældende regler forskelsbehandler offentlige og private virksomheder. Jeg mener derfor, at der ikke er behov for initiativer fra min side.

Rapporter udarbejdet af de kommunale myndigheder og sendt til amtskommunerne er Indenrigsministeriet/Beredskabsstyrelsen ikke i besiddelse af.

Spm. nr. S 458

Til *justitsministeren* (11/1 94) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren oplyse baggrunden for, at Leif Larsens og Thomas Clausens bog »De Forvarede« om politiske fanger under besættelsen flere gange skal til gennemsyn (censur) i Justitsministeriet, og hvornår kan forfatterne forvente grønt lys for udgivelse?«

Begrundelse

Regionalradioen i Næstved havde den 11. januar 1994 om morgenen et interview med en af forfatterne til bogen »De Forvarede«, der bl.a. omhandler ansatte i Justitsministeriet og deres rolle under 2. verdenskrig i forbindelse med internering og fængsling af politiske fanger.

Forfatteren mente i omtalte interview, at når bogen angiveligt skulle til eftersyn flere gange i Justitsministeriet, måtte der være tale om en form for censur på grund af, at bogen beskriver den lidet flatterende rolle, flere personer havde – personer, der senere blev kendte samfundsstøtter.

Svar (25/1 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet meddelte i 1991 og 1992 i alt 5 tilfælde Leif Larsen og Thomas Clausen tilladelse til at benytte ikke almindeligt tilgængeligt arkivmateriale vedrørende interneringen af kommunister under Anden Verdenskrig.

Tilladelser af denne karakter meddeles efter fast praksis på en række vilkår, herunder vilkår om, at oplysninger fra materialet skal gengives på en sådan måde, at personer, der omtales, ikke kan identificeres, at et eventuelt manuskript før offentliggørelse skal tilstilles Rigsarkivet og Justitsministeriet til gennemsyn med henblik på kontrol af adgangsbetingelsernes overholdelse, og at den, tilladelsen retter sig imod, efterkommer de anvisninger, som måtte blive fastsat som betingelse for offentliggørelse.

Ansøgeren pålægges ved en sådan tilladelse herudover generelt tavshedspligt med hensyn til de fortrolige oplysninger, der måtte fremgå af arkivmaterialet, ligesom den pågældende indskræmpes strafansvaret i relation til en eventuel overtrædelse af dette pålæg.

Justitsministeriets vilkår om, at et eventuelt manuskript skal fremsendes til gennemsyn i Rigsarkivet og Justitsministeriet inden offentliggørelse, har til formål at sikre, at de adgangsbetingelser, der er fastsat ved tilladelsen, er overholdt. Det påhviler herunder disse myndigheder at påse, at oplysninger om enkeltpersoner, der fremgår af materialet, ikke viderebringes i en form, der gør identifikation af de pågældende mulig.

Der ligger således intet element af censur i det omtalte vilkår, og Justitsministeriet har på intet tidspunkt stillet vilkår om adgang til censur af et manuskript.

Vilkåret om, at et eventuelt manuskript inden offentliggørelse skal sendes til Justitsministeriet, gælder selvsagt også i tilfælde, hvor det i første omgang fremsendte manuskript ikke opfylder de opstillede krav, og hvor ansøgeren derfor anmodes om at revidere manuskriptet. Dette er situationen i den konkrete sag, der omtales i spørgsmålet. Justitsministeriet har fredag den 21. januar 1994 fra forfatterne modtaget et revideret manuskript. Manuskriptet er samme dag videresendt til Rigsarkivet med anmodning om en udtalelse. Justitsministeriet vil, så snart man har modtaget Rigsarkivets bemærkninger, træffe afgørelse i sagen.

Spm. nr. S 497

Til *arbejdsministeren* (18/1 94) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren skærpe Arbejdstilsynets holdning over for de sygehusledelser, der tolererer overbelægning med patienter på sygehusgangene og dermed spærrer personalets flugtveje i tilfælde af brand?«

Begrundelse

I 1993 har Arbejdstilsynet (den 4. juni, den 23. juni og den 4. august) konstateret gentagne overskridelser af sikkerhedsbestemmelserne på Århus Amtssygehus på grund af overbelægning og dermed patienter på gangene.

Enhver kan sige sig selv, at sengeliggende patienter på gangene vil vanskeliggøre en eventuel evakuering i forbindelse med en fare-situation, f.eks. brand.

Det er endvidere stærkt kritisabelt, at en amtlig institution som amtssygehuset har anket Arbejdstilsynets gentagne påbud om at få ryddet gangene.

Svar (27/1 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det fremgår af begrundelsen, at spørgsmålet er stillet på baggrund af en konkret sag fra Århus Amtssygehus. Det giver mig anledning til at bemærke, at jeg ikke på nuværende tidspunkt finder det korrekt at kommentere den konkrete sag. Sagen er ganske vist indbragt for Arbejdsministeriet, men der skal i overensstemmelse med arbejdsmiljøloven først indhentes en udtalelse fra Arbejds miljørådet. Jeg finder følgelig, at det vil være i overensstemmelse med god forvaltningsskik at afvente denne udtalelse.

Generelt vil jeg dog gerne slå fast, at arbejdsmiljølovgivningen naturligvis også skal overholdes på dette område.

Spm. nr. S 498

Til *skatteministeren* (18/1 94) af:

Ole Donner (FP):

»Hvor mange millioner kroner har Told- og Skattestyrelsen tilbagebetalt til momsregistrerede bilforhandlere i 1992-93 i for meget erlagt registreringsafgift af brugte personbiler indført fra udlandet?«

Begrundelse

Efter EF-dommen, som gik Danmark imod med hensyn til brugtbilsregistreringsafgift (ændret fra 90 pct. til vurderingspris), mener spørgeren, at der er tilbagebetalt flere millioner kroner på grund af ulovligt opkrævede registreringsafgifter.

Foreløbigt svar (25/1 94):

Skatteministeren (Stavad):

Efter EF-Domstolens dom af 11. december 1990 blev det fastslået, at den hidtidige praksis med fastsættelsen af den afgiftspligtige værdi af indførte brugte motorkøretøjer til 90 pct. af nyvognsprisen var i strid med EØF-traktatens artikel 95.

Ved lov nr. 361 af 6. juni 1991 om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v. blev reglerne ændret således, at den afgiftspligtige værdi for alle brugte køretøjer skulle fastsættes ved vurdering. Der blev samtidig indført en overgangsbestemmelse om, at der efter ansøgning kunne ske tilbagebetaling af for meget betalt afgift af køretøjer i indtil 5 år før lovens ikrafttræden.

Jeg har iværksat en undersøgelse og vil vende tilbage med et svar snarest muligt.

Spm. nr. S 528

Til *skatteministeren* (21/1 94) af:

Ole Donner (FP):

»Hvor mange millioner kroner har Told- og Skattestyrelsen tilbagebetalt til momsregistrerede bilforhandlere og private (specificeret hver for sig) i perioden fra juni 1986 til juni 1991 i for meget erlagt registreringsafgift af brugte personbiler indført fra udlandet?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 498.

Foreløbigt svar (25/1 94):

Skatteministeren (Stavad):

Der henvises til svaret på spm. nr. S 498.

Spm. nr. S 511

Til *indenrigsministeren* (20/1 94) af:

Pernille Frahm (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at kommunerne igen får mulighed for at optage lån til forsøg med etablering af nye daginstitutioner?«

Begrundelse

Ministeren har i et svar til spørgeren i dag oplyst, at puljen til forsøg med etablering af nye daginstitutioner stort set er opbrugt. I betragtning af, at regeringen allerede næste år vil etablere en pasningsgaranti for børn, ville det være naturligt, hvis kommunerne fik mulighed for igen at låne til dette formål, helst ubegrænset, men i givet fald inden for en ramme af 30-50 mio. kr. Det forekommer i hvert fald at ligge inden for de principper og rammer, som regeringen har lagt for den økonomiske politik.

Svar (26/1 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Statsministeren har i sin åbningsredegørelse til Folketinget tilkendegivet, at regeringen – som led i kommende økonomiforhandlinger med kommunerne – ønsker at aftale en pladsgaranti for børnepasning senest 12 måneder efter barnets fødsel. Målet hermed er for regeringen, at en sådan garanti kan nås inden udgangen af 1995.

Spørgsmålet herom vil derfor indgå i forårets forhandlinger mellem regeringen og de kommunale parter om den kommunale økonomi for 1995. I disse forhandlinger forventes blandt andet en drøftelse af behovet for eventuelle lempelser i låneadgangen på børnepasningsområdet.

Opmærksomheden henledes i øvrigt på, at den ordning, der henvises til i spørgsmålet, og som var gældende i 1993, alene vedrørte institutioner, der blev etableret med et forsøgsmæssigt indhold. Herudover indgår det i formålene for de særlige lånedispensationspuljer for såvel 1993 som 1994, at der kan opnås dispensation til indgåelse af lejeaftaler vedrørende daginstitutioner i eksisterende bygninger.

Spm. nr. S 534

Til *miljøministeren* (24/1 94) af:

Gade (SF):

»Hvad er ministerens reaktion på Bild am Sonntags forsideartikel den 23. januar 1994 om det genetisk modificerede virus mod hundegalskab, som i øjeblikket søges godkendt i EU, og vil ministeriet/Miljøstyrelsen rejse dette spørgsmål, når forvaltningskomiteen mødes den 27. og 28. januar 1994?«

Begrundelse

Spørgeren ønsker med dette spørgsmål at få oplyst, på hvilken måde ministeren agter at undersøge historiens rigtighed, samt om de danske repræsentanter i den stående forvaltningskomité vil rejse spørgsmålet på det næste møde den 27.-28. januar i Bruxelles.

Svar (26/1 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har svaret følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Miljøstyrelsen har fra de tyske myndigheder fået oplyst, at avisartiklens kobling af den genetisk modificerede virus med en ung mands død skyldes en misforståelse.

Bild am Sonntag beskriver, hvordan en ung mand via sin kat blev inficeret af kokoppevirus og senere døde af det. I avisartiklen rejses spørgsmålene om for det første, hvor det sjældne kokoppevirus kom fra, og for det andet, om dets oprindelse kan være det genetisk modificerede virus, som findes i rabiesvaccinen.

Miljøstyrelsen har den 25. januar 1994 telefonisk kontaktet de tyske sundhedsmyndigheder. Hans-Jörg Buck (som nævnes i avisartiklerne), Robert Koch Institut, Bundesgesundheitsamt i Berlin, kunne oplyse, at der ikke er nogen sammenhæng mellem dødsfaldet og den genetisk modificerede virusstamme, som findes i vaccinen mod rabies. Den unge mand døde, som det beskrives i Bild am Sonntag, efter at være blevet inficeret med et kokoppevirus og ikke den genetisk modificerede vaccinia-virusstamme, som findes i den omtalte vaccine.

Vaccinia-virus antages at være et «laboratorievirus», som ikke har egentlig naturlige vær-

[Miljøministeren]

ter, men reelt kun holdes i live i laboratoriekulturer, og har i næsten 200 år været brugt til forskning og lægemidler. Der vides meget lidt om oprindelsen til Vaccinia-virus, men det er i familie med kokoppevirus. Dette sidste er formodentlig baggrunden for avisomtalen og misforståelsen.«

Når de kompetente myndigheder fra EU-medlemslandene mødes d. 27. og 28. januar 1994, vil Miljøministeriet anmode om at få oplysningerne bekræftet. I modsat fald vil jeg vende tilbage til sagen over for Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spm. nr. S 500

Til *skatteministeren* (18/1 94) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Finder ministeren det rimeligt, at der skal betales arbejdsmarkedsbidrag af et mindre beløb, som en pensionist får fra sin tidligere arbejdsplads, når der er tale ikke om løn, men om en pension?«

Begrundelse

Begrundelsen for spørgsmålet er, at en ældre dame får et lille beløb fra sin tidligere arbejdsplads, hvor der bliver trukket 141 kr. om måneden.

Svar (25/1 94):

Skatteministeren (Stavad):

Lov om arbejdsmarkedsfonde hører under finansministeren.

Finansministeren har over for mig tilkendegivet, at de pågældende udbetalinger fra en tidligere arbejdsgiver, der har karakter af uafdækkede tilsagnsordninger, og som fremtræder som fratrædelsesgodtgørelser, efterbetalinger eller pensionslignende ydelser m.v., er bidragspligtige efter arbejdsmarkedsfondslovens § 7, stk. 1, litra b.

Indbetalinger til afdækkede pensionsordninger i pensionskasser m.fl. er bidragspligtige efter lov om arbejdsmarkedsfondes ikrafttræden. Pensionsudbetalinger fra disse ordninger er bidragsfri.

Arbejdsmarkedsfondslovens system er således, at der betales bidrag af arbejdsgiverens indbetalinger til afdækkede pensionsordninger for de ansatte, og at udbetalinger fra ordningerne er bidragsfri.

Hvis en ansat opnår pension ved, at arbejdsgiveren fortsætter udbetaling af »løn« efter pensionering, er denne udbetaling bidragspligtig, idet der ikke i optjeningsperioden har været noget bidragsgrundlag.

Regeringen anser ikke reglerne for bidragspålægelse i disse situationer for urimelige.

Jeg er enig i disse betragtninger og kan derfor henholde mig til finansministerens udtalelser.

Spm. nr. S 473

Til *justitsministeren* (13/1 94) af:

Lis Noer Holmberg (V):

»Vil ministeren tage skridt til at sikre, at der ikke i fængslerne sælges narkotika til fangerne, og at eventuelle narkomaner blandt fangerne underkastes en afvænningskur?«

Begrundelse

Gennem dagspressen har jeg erfaret, at der i Kriminalforsorgen, som henhører under Justitsministeriet, foregår en overvejelse af, hvorvidt man til fanger, der indtager narkotika, skal udlevere engangssprøjter, eller om man skal desinficere tidligere benyttede sprøjter.

I stedet for at legalisere indtagelsen af narkotika ville det unægtelig være en god idé, om man benyttede fængselsophold for narkomaner til at foretage en afvænningskur med henblik på at gøre fangerne stoffri.

I øvrigt kan hverken jeg eller offentligheden acceptere, at der åbenbart sælges narkotika i fængslerne. Én ting er, at narkomanerne, der er under behandling med metadon, måske midlertidigt skal have metadon udleveret som led i en afvænningskur. Noget andet er accept af salg af narkotika.

Dertil kommer, at accept af narkotika udgør en risiko for stoffri fanger, altså en slags tillægsstraf, når narkomanerne ikke isoleres i særlige afdelinger uden adgang for andre fanger.

Svar (25/1 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Der udfoldes allerede i dag særdeles store bestræbelser for at undgå, at der sælges narkotika i fængslerne. Dette sker navnlig ved rutinemæssige visitationer og visitation af indsatte

[Justitsministeren]

i forbindelse med besøg og udgang på grundlag af konkret mistanke eller stikprøvevis. Endvidere kan det gøres til et vilkår for besøg til de indsatte i lukkede institutioner, at fængselspersonalet foretager visitation af den besøgendes yderbeklædning, hvis der foreligger konkret mistanke om indsmugling eller omstændighederne i øvrigt taler for stikprøvevis kontrol.

Jeg agter i overensstemmelse med regeringens almindelige politik at fortsætte bestræbelserne på at undgå narkotika i fængslerne, men det er næppe muligt at intensivere disse bestræbelser, uden at forholdene i fængslerne forværres væsentligt.

I tråd med det såkaldte normaliseringsprincip sker den behandlingsmæssige indsats i nært samarbejde med det almindelige behandlingssystem.

Jeg har fundet det mest hensigtsmæssigt at søge at begrænse stofmisbruget fortrinsvis ved, at fængslerne indfører stoffri afdelinger, og ved, at stofmisbrugerne søges motiveret til at ophøre med misbruget. Dette sker blandt andet gennem et forsøg med kontraktfængselsafdelinger, der indebærer, at den indsatte forpligter sig til at holde sig stoffri under afsoningen, samtidig med at afdelingen forpligter sig til at skabe en ramme og et indhold i afsoningen, som kan understøtte den pågældendes beslutning om at ophøre med misbruget.

Endelig er der i medfør af straffelovens § 49, stk. 2, mulighed for at overføre indsatte til hospital eller institution til særlig pleje eller forsorg, såfremt det findes hensigtsmæssigt på grund af alder, helbred eller andre særlige omstændigheder. Denne mulighed udnyttes i et vist omfang til at overføre stofmisbrugere til behandlingsinstitutioner.

Det tilføjes, at Justitsministeriet ikke har planer om at udlevere engangsprøjter til de indsatte. Det er imidlertid rigtigt, at der er overvejelser om at give de indsatte adgang til at desinficere tidligere benyttede kanyler.

Spm. nr. S 453

Til indenrigsministeren (10/1 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren nærmere oplyse, hvorvidt personer fra det tidligere Jugoslavien, der efter at have indgivet ansøgning om asyl efterføl-

gende har fået opholdstilladelse efter loven om midlertidig opholdstilladelse, umiddelbart kan udvises efter udlændingelovens regler eller dette kræver, at asylsagen færdigbehandles?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles for at få afklaret retsstillingen for personer, hvis asylsagsbehandling er suspenderet. Ministeren har i dagspressen bebudet en hurtigere sagsbehandling over for kriminelle asylsøgere og krigsramte, hvorfor det synes afgørende for sagsbehandlingstiden, at personer med midlertidig opholdstilladelse, der bør udvises, ikke kan trække sagen i langdrag ved at forlange asylsagen færdigbehandlet gennem Flygtningenævnet m.v.

Svar (25/1 94):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

En person fra det tidligere Jugoslavien med midlertidig opholdstilladelse kan ifølge § 10 i loven om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. udvises, hvis den pågældende idømmes betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden straffetlig retsfølge, der giver mulighed for frihedsberøvelse for en lovovertrædelse, der kan medføre højere straf end hæfte.

I lovens § 10 er der bl.a. henvist til udlændingelovens § 32, hvoraf følger, at en dom eller beslutning om udvisning medfører, at vedkommende persons opholdstilladelse bortfalder. Det betyder, at hvis en person fra det tidligere Jugoslavien med midlertidig opholdstilladelse udvises i forbindelse med dom for begået kriminalitet, så bortfalder vedkommendes midlertidige opholdstilladelse.

Personer med midlertidig opholdstilladelse, som har indgivet asylansøgning, vil dog ligesom andre asylansøgere – uanset om der er truffet afgørelse om udvisning – ikke kunne udsendes af landet, før der er taget stilling til asylsagen.

I relation til personer fra det tidligere Jugoslavien er der imidlertid på grund af forholdene i Bosnien-Hercegovina et problem med hensyn til at få asylsagen afgjort.

Det har hidtil medført, at Direktoratet for Udlændinge over for en person fra det tidligere Jugoslavien med midlertidig opholdstilladelse, som er blevet udvist, følger den praksis

[Indenrigsministeren]

at meddele, at man ikke finder, at der kan træffes afgørelse i vedkommendes asylsag, hvorfor vedkommende på trods af udvisningen fortsat gives midlertidig opholdstilladelse.

Det bemærkes, at der i øjeblikket er overvejelser i Direktoratet for Udlændinge om, hvorvidt der i nogle asylsager vil kunne træffes afgørelse.

Spm. nr. S 495

Til *sundhedsministeren* (17/1 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvad agter ministeren at gøre, for at brandmyndighedernes bestemmelser om, at hospitalernes gange skal kunne benyttes som flugtveje, bliver overholdt, således at det er muligt for såvel personale som patienter, der ofte må transporteres liggende, at blive bragt i sikkerhed i tilfælde af brand?«

Begrundelse

Mange steder i landet – senest i Århus – er det snarere reglen end undtagelsen, at patienter placeres på gangene. Der findes sågar eksempler på, at en sygehusledelse pålægger afdelinger at arbejde med overbelægning. Hvis dette, idet man ser bort fra andre uheldige konsekvenser, overhovedet skal kunne lade sig gøre uden at blokere flugtvejene, er det nødvendigt med en konsekvent udnyttelse af alle sengepladser på stuer i alle afdelinger, også selv om det kan indebære placering på en anden afdeling end den, der foretager behandlingen.

Svar (26/1 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det er op til det enkelte amtsråd, Københavns Magistrat eller Frederiksberg Kommunalbestyrelse at sikre, at sygehusledelsen på de enkelte sygehuse efterlever brandmyndighedernes bestemmelser.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg på baggrund af den seneste tids debat om placering af sygehuspatienter på gangene har anmodet sygehuskommunerne og Rigshospitalet om at oplyse, hvad der i de seneste fem år er gjort for at undgå, at senge på gangene skulle udgøre en sikkerhedsrisiko i tilfælde af brand. Sygehuskommunerne og Rigshospitalet er ligeledes blevet anmodet om en vurdering af omfanget af problemet med senge på gangene.

Spm. nr. S 512

Til *skatteministeren* (20/1 94) af:

Niels Højland (FP):

»Er ministeren bekendt med, om der i nogle skatteregioner og kommuner foretages uensartet ligning omkring nedskrivning på minkskind og levende dyr, og i bekræftende fald vil ministeren da drage omsorg for, at ligningen foretages ensartet?«

Begrundelse

Spørgeren er blevet opmærksom på en række tilfælde, hvor den skattemæssige behandling af pelsdyravlere har været eller er afhængig af, hvilken kommune man bor i. Således har en række minkavlere i Bramming og Esbjerg Kommuner kunnet foretage skattemæssig nedskrivning på beholdningen af mink og skind, mens skattemyndighederne i f.eks. Egvad Kommune ikke følger samme ligningspraksis.

Svar (27/1 94):

Skatteministeren (Stavad):

Jeg går ud fra, at spørgeren sigter til de særlige sager om genoptagelse efter det nu ophævede SD-cirkulære 1988-59 om varelagerloven – levende dyr.

Baggrunden for dette cirkulære om genoptagelse var, at Vestre Landsret ved en dom af 10. marts 1988 gav en kreaturhandler medhold i, at hans beholdning af kreaturer var omfattet af varelagerloven, og at han derfor var berettiget til at nedskrive på beholdningen ved regnskabsårets udløb.

Dommen havde ikke alene betydning for kreaturhandlere, men tillige betydning for andre erhverv, der blev drevet under tilsvarende forhold, herunder pelsdyravl.

De skattelignende myndigheder blev derfor i SD-cirkulære 1988-59 anmodet om – efter begæring fra skatteyderen – at genoptage indkomstansættelser, hvor der i overensstemmelse med dommens principper var mulighed for at anvende varelagerlovens regler på beholdninger af levende dyr. Efter cirkulæret kunne ansættelserne tillades genoptaget for indkomstår, der lå indtil 5 år forud for Vestre Landsrets dom, det vil sige indkomståret 1983 og senere indkomstår. Der var ikke i cirkulæret fastsat en

[Skatteministeren]

frist for indgivelse af anmodning om genoptagelse.

SD-cirkulære 1988-59 blev ophævet ved T&S-cirkulære 1991-13 om regelsanering.

Told- og Skattestyrelsen erfarede i løbet af 1992, at ligningsmyndighederne ofte var i tvivl om, hvorvidt der stadig kunne tillades genoptagelse efter cirkulærets retningslinjer, selv om cirkulæret var ophævet. Ligningsmyndighederne havde i udstrakt grad fortsat med at genoptage skatteansættelserne efter cirkulærets retningslinjer.

Derfor udsendte Told- og Skattestyrelsen i oktober 1992 gennem Told-Skat Nyt 1992, nr. 19, en meddelelse, hvori det præciseredes, at de kommunale ligningsmyndigheder kun var bemyndiget til at genoptage tidligere års skatteansættelser uden om de i skattestyrelsesloven gældende frister, når der var et særligt grundlag herfor. Det var der, når der var udsendt retningslinjer herom med særskilt cirkulære, eller når der var indgået en aftale med ligningsmyndighederne om at berostille behandlingen af en sag med henblik på at afvente udfaldet af en verserende sag for landsskatte retten eller domstolene. Samtidig henleedes opmærksomheden på, at SD-cirkulære 1988-59 var ophævet ved T&S-cirkulære 1991-13.

Da ligningsmyndighederne – indtil meddelelsen i Told-Skat Nyt i oktober 1992 – i udstrakt grad havde fortsat med at genoptage ansættelser efter det ophævede cirkulæres retningslinjer, meddelte Told- og Skattestyrelsen i maj 1993 i Told-Skat Nyt 1993, nr. 9, at Styrelsen fandt, at anmodninger om genoptagelse, som var indsendt senest oktober 1992, burde realitetsbehandles. Anmodninger, der er modtaget efter oktober 1992, kunne derimod ikke imødekommes.

Det er ikke Told- og Skattestyrelsen bekendt, at ligningsmyndighederne har imødekommet ansøgninger, der er indsendt efter dette tidspunkt.

Af meddelelse i Told-Skat Nyt, 1993, nr. 9, fremgår tillige, at nogle skatteydere ved en fejl har fået ændret nedskrivningerne på skind, selv om SD-cirkulære 1988-59 og den til grund for cirkulæret liggende landsretsdom kun omhandler levende dyr.

Dette indebærer efter Told- og Skattestyrelsens opfattelse ikke, at andre skatteydere – ud

fra et lighedssynspunkt – har et retskrav på en genoptagelse af skatteansættelserne som følge af efterfølgende nedskrivninger på skind.

Jeg kan oplyse, at Folketingets Ombudsmand i forbindelse med en konkret klage har undersøgt Told- og Skattestyrelsens forvaltning af genoptagelsesadgangen efter ophævelsen af SD-cirkulære 1988-59, uden at dette har givet anledning til kritik fra Ombudsmanden. Told- og Skattestyrelsen vil snarligt offentliggøre et referat af Ombudsmandens udtalelse fra 11. januar 1994.

Det er min opfattelse, at der med Told- og Skattestyrelsens meddelelser i Told-Skat Nyt er udstukket de fornødne retningslinjer for, hvorledes disse sager om genoptagelse efter SD-cirkulære 1988-59 skal behandles, og jeg agter derfor ikke at foretage mig yderligere i forbindelse hermed.

Spm. nr. S 513

Til *boligministeren* (20/1 94) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren overveje at ændre loven om statstilskud til forbedringsarbejder m.v. i helårsboliger og fritidsboliger (lov nr. 1069 af 22. december 1993) således, at tilskud til varmemålere og vandmålere kan søges af henholdsvis et varmeværk og et vandværk til de forbrugere i forsyningsområdet, der ikke har målere opsat, og som ved individuel ansøgning ville kunne få tilskud efter loven?«

Begrundelse

Spørgeren er blevet opmærksom på, at et varmeværk og et vandværk i forbindelse med en kampagne for at få flere forbrugere tilknyttet disse værker ikke har kunnet tilbyde kunderne at søge de nødvendige tilskud til installation af målere, da disse tilskud skal søges individuelt.

Varmeværket og vandværket ville ellers over for de kunder, der ønskede at tilslutte sig de nævnte værker som forbrugere, yde den service at søge tilskuddet og ordne det administrative papirarbejde på vegne af forbrugeren. Herved ville forbrugeren slippe for papir- og tilskudsnusseriet, og værkerne kunne også opnå en mere rationel planlægning i deres arbejde, hvilket ville komme forbrugerne til gode i form af lavere installationsomkostninger. Ligeledes

[Niels Højland]

ville de kommunale myndigheder kunne opnå store administrative besparelser.

Svar (25/1 94):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Loven om statstilskud til forbedringsarbejder m.v. i helårsboliger og fritidsboliger har siden dens ikrafttræden den 1. juli 1991 givet mulighed for, at der kan ydes tilskud til energibesparende foranstaltninger, herunder til opsætning af forbrugsmålere.

Ved ændringen af tilskudsloven i december 1993 blev der skabt udvidede tilskudsmuligheder vedrørende installation af forbrugsmålere, idet der ud over arbejdslønnen nu ydes tilskud til anskaffelsespris og materialeudgifter, ligesom standardfradraget på 2.000 kr. ikke fratrækkes ved beregningen af tilskud til forbrugsmålere. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 8.000 kr. og meddeles uafhængigt af tilskud ydet efter loven i øvrigt.

Bortset fra disse udvidelser er tilskud til forbrugsmålere underlagt lovens generelle regler gældende for tilskud til øvrige omfattede arbejder, dvs. reglerne om ansøgning og udbetaling samt administration af ordningen.

Et af lovens hovedprincipper er, at det er beboeren i den tilskudsberettigede bolig, der kan søge og opnå tilskud.

Dette hovedprincip er i loven alene fraveget i situationer, hvor en lejer foretager overdragelse af sit tilskud samt retten til at gennemføre de tilskudsberettigede arbejder til ejeren af ejendommen, samt hvor ejeren i perioden den 1. juli til den 31. december benytter sin ret til at ansøge om lejerens ubrugte tilskud.

I begge situationer er der tale om *fællesarbejder* på udlejningsejendomme, hvor ejeren i stedet for lejereren gennemfører arbejder på ejendommen og i den forbindelse opnår retten til tilskuddet.

Såfremt tilskuddet til forbrugsmålere skal kunne søges af eller overdrages til vand- og varmeværker med den retsvirkning, at værket skal kunne gennemføre arbejderne samt opnå retten til tilskuddet, vil dette således være et brud på lovens princip om, at beboeren (ved fællesarbejder ejendommens ejer) er tilskudsberettiget.

Et andet grundlæggende princip i loven er, at der kun kan ydes tilskud til den reelle udgift, som tilskudsansøgeren har haft til det tilskuds-

berettigede arbejde, det vil sige, at der skal foreligge en betalt regning som grundlag for tilskuddets udbetaling.

Udgifter til opsætning af forbrugsmålere, herunder udgiften til selve måleren, påhviler afhængig af værkets vedtægter enten det forsyningende værk eller forbrugeren.

I bemærkningerne til lovforslaget er det udtrykkeligt nævnt, at der kun skal kunne ydes tilskud til afholdte udgifter i forbindelse med installationen, og at der således ikke vil kunne ydes tilskud til eventuel målerleje, gebyr eller fast bidrag til forsyningsselskabet. Bestemmelser herom er optaget i bekendtgørelsen til loven.

En udvidelse af loven til at omfatte forsyningsselskaberne som berettigede til på forbrugers vegne at ansøge om tilskud, gennemføre arbejderne samt anmode om udbetaling af tilskuddet vil gøre det vanskeligt at sikre, at der ikke meddeles tilskud til arbejder, som forsyningsselskabet og ikke forbrugeren reelt skal afholde udgiften til.

Konsekvensen af en lovændring som nævnt vil derfor være, at der etableres en tilskudsordning til forbrugsmålere, som adskilles fra den gældende tilskudsordning, idet de gældende regler om tilskudsberettigede arbejder, ansøgning, udbetaling, tilskuddets størrelse samt administration vil skulle ændres. Hertil kommer udvikling af et nyt edb-system til styring af den adskilte målerordning.

Som loven fungerer i dag, mener jeg, at der er rimelige muligheder for at gennemføre installation af forbrugsmålere med tilskud, uden at dette medfører uacceptabelt bureaukrati. De implicerede værker kan uden problemer forstå tilrettelæggelsen af arbejderne, indhentning af tilbud og lign. Betingelsen for at opnå tilskud er blot, at den enkelte ansøger udfylder såvel et ansøgningsskema som et udbetalings-skema, samt at der foreligger en betalt regning for installationen som grundlag for udbetalingen.

På denne baggrund finder jeg ikke, at en lovændring blot vil indebære, at de kommunale myndigheder vil kunne opnå store administrative besparelser.

Spm. nr. S 491

Til *undervisningsministeren* (14/1 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren redegøre for, om ministeren omgående vil tage initiativ til at ændre tilskudsreglerne vedrørende ophold på efterskoler, således at der sker en ligestilling af alle husstande ved, at støtten i alle tilfælde beregnes på baggrund af enten husstandsindkomsten eller den samlede forældreindkomst?«

Begrundelse

En forælder, der ved skilsmisse har fået forældremyndigheden over sit barn og gifter sig igen, får statsstøtte til sit barns efterskoleophold beregnet efter egen indtægt, hvis den nye ægtefælle ikke har adopteret barnet. Der skeles med andre ord ikke til husstandens samlede indkomst.

Følgende eksempel er kommet til spørgrens kendskab:

Et ægtepar har sammen et barn, der går på efterskole. Ægteparret betaler på baggrund af samlet indkomst 2.050 kr. til opholdet.

Et andet ægtepar med samme indtægtsforhold, hvor kvinden tidligere har været gift, betaler for efterskoleophold 800 kr., da prisen beregnes ud fra moderens indtægt alene.

Svar (24/1 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Elevstøtte til elever under 19 år på frie kostskoler, herunder efterskoler, beregnes ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag, hvis forældrene ved kurssets begyndelse er gift med hinanden eller har fælles folkeregisteradresse uden at være gift med hinanden. Er forældrene skilt, separeret eller ikke gift med hinanden, og har de ikke fælles folkeregisteradresse, beregnes støtten ud fra indkomstgrundlaget hos den af forældrene, eleven er nærmest knyttet til.

Jeg mener, at denne beregningsmodel, som er blevet anvendt i mange år, er rimelig, da man bl.a. herved undgår »dyneløfteri«. Jeg påtænker derfor ikke at ændre i støttereglerne på dette punkt.

For så vidt angår det i begrundelsen for spørgsmålet nævnte eksempel, giver de få konkrete oplysninger mig ikke mulighed for at vurdere rigtigheden af beregningen af egenbetalingen.

Spm. nr. S 520

Til *boligministeren* (21/1 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, med hvilken lov-hjemmel Vojens Kommune har kunnet godkende samme husleje for et værelse på 18 kvadratmeter med bad som for en 65 kvadratmeter stor lejlighed med selvstændigt køkken i samme ældreboligcenter?«

Begrundelse

Der henvises til artiklen »Senil kvinde snydes af kommune« i Ekstra Bladet søndag den 16. januar 1994, side 17.

Foreløbigt svar (26/1 94):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg kan oplyse, at efter § 18, stk. 2 i lov om boliger for ældre og personer med handicap (ældreboligloven) fastsættes lejen for en byggeles boliger efter disses indbyrdes værdi.

Udgangspunktet er boligens bruttoareal. Er boligerne væsentligt forskellige i henseende til beliggenhed, udsigt og indretning, må der tages hensyn til disse forhold, når fordelingen sker efter en vurdering af brugsværdien.

Det forekommer mig imidlertid uforståeligt, at en bolig på 18 m² skulle have samme husleje som en bolig på 65 m².

Jeg har derfor bedt Bygge- og Boligstyrelsen om at indhente en udtalelse om sagen hos Vojens kommunalbestyrelse. Når udtalelsen foreligger, vil jeg vende tilbage med en endelig besvarelse af spørgsmålet.

Spm. nr. S 521

Til *boligministeren* (21/1 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Hvad agter ministeren at foretage sig over for Vojens Kommune i anledning af, at kommunen ikke har ydet det i ældreboligloven fastsatte beløb til dækning af indskud for plejehjemsbeboere, der genhuses i samme bolig, men i stedet har ydet et 5-års rente- og afdragsfrit lån?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 520.

Foreløbigt svar (26/1 94):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg kan indledningsvis oplyse, at efter § 16, stk. 4, i lov om boliger for ældre og personer med handicap (ældreboligloven) skal kommunen yde et beløb til dækning af beboerindskuddet til beboere på plejehjem, der ombygges til ældreboliger. Som jeg forstår den vedlagte avisartikel, falder den omhandlede situation ind under denne bestemmelse.

Bestemmelsen er forholdsvis ny, idet den trådte i kraft den 30. april 1993.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (tillægsbetænkning over lovforslag nr. 179 afgivet af Boligudvalget den 15. april 1993), at beboerne i de omhandlede tilfælde altid skal have krav på, at kommunen som udlæg over for udlejer stiller det nødvendige beløb til indskuddet i den nye bolig til rådighed. Indskuddet er således alene en sag mellem kommunen og udlejer og involverer hverken lejeren eller dennes eventuelle bo.

På denne baggrund har jeg som omtalt i min besvarelse af spørgsmål nr. S 520 bedt Bygge- og Boligstyrelsen om at indhente en udtalelse om sagen hos Vojens kommunalbestyrelse. Når udtalelsen foreligger, vil jeg vende tilbage med en endelig besvarelse af spørgsmålet.

Spm. nr. S 479

Til *justitsministeren* (13/1 94) af:

Qvist Jørgensen (S):

»Kan ministeren redegøre for, hvorfor politiet i Danmark onsdag den 12. januar 1994 har tilbageholdt passagerer og undersøgt de biler, der blev anvendt til transport til Christiansborg af to gæstende tyrkiske parlamentsmedlemmer, Leila Zana og Ali Yigit (Det Demokratiske Arbejderparti), samt deres ledsagere (tolke m.fl.)?«

Begrundelse

Det bemærkes, at de pågældende politibetjente (navnene er spørgeren bekendt) klart blev orienteret om, at delegationen var på vej til møde med repræsentanter for Folketinget.

Svar (25/1 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Det kan bekræftes, at politiet den 12. januar

1994 standsede en bil, hvori blandt andre de i spørgsmålet nævnte to gæstende tyrkiske parlamentsmedlemmer befandt sig. Baggrunden for, at bilen blev standset, var en aktuell efterforskning, som ikke var rettet mod de pågældende parlamentsmedlemmer. Det kan i den forbindelse oplyses, at politiet ikke, inden bilen blev standset, var bekendt med, at de tyrkiske parlamentsmedlemmer befandt sig i bilen.

Spm. nr. S 480

Til *justitsministeren* (13/1 94) af:

Qvist Jørgensen (S):

»Kan ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 479 forsikre om, at der ikke har ligget politiske motiver bag politiets tilbageholdelse og undersøgelse, og kan ministeren oplyse, om der fra den tyrkiske ambassade er tilgået ministeriet eller politiet meddelelse om de to parlamentarikeres helt legale besøg i Danmark?«

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er, at spørgeren og de forsamlede folketingsmedlemmer følte sig noget rystede over, at Danmarks »visitkort« i forhold til vore gæster for meget kom til at ligne det, som vore gæster jævnligt oplever – om end ofte i langt større og grovere målestok – i deres hjemland.

Svar (25/1 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Der har ikke ligget politiske motiver bag politiets handling.

Som anført i svaret på spørgsmål nr. S 479 var de pågældende polititjenestemænd ikke bekendt med, at de to tyrkiske parlamentsmedlemmer befandt sig i den bil, der blev standset. Hverken Justitsministeriet eller politiet havde fra den tyrkiske ambassade fået meddelelse om besøget.

Spm. nr. S 493

Til *forsvarsministeren* (17/1 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvor meget har det kostet forsvaret at sende ti leopardkampvogne og hundrede FN-soldater til Eksjugoslavien, hvad har deres foreløbige tre-måneders-ophold kostet, og hvad bli-

[Pia Kjærsgaard]

ver udgifterne ved at få flyttet styrken til Tuzla?»

Svar (25/1 94):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Ifølge folketingsbeslutning af 17. august 1993 er der udsendt yderligere ca. 125 mand og materiel til Bosnien-Hercegovina. Udgifterne i forbindelse med udsendelsen af det militære kontingent godkendte Finansudvalget ved Akt 402 af 7. september 1993.

De samlede omkostninger til opstilling, uddannelse, udsendelse og ophold for det danske bidrag til den nordiske bataljon i Tuzla, modregnet personelrefusion fra FN (ca. 2,6 mio. kr.), udgør – efter de seneste oplysninger fra Forsvarskommandoen – ca. 32,5 mio. kr. for perioden september-december 1993. Disse udgifter ligger inden for den beløbsramme på 35 mio. kr., der er angivet i ovennævnte aktstykke. Heraf udgør omkostningerne under opholdet i Pancevo i perioden oktober-december 1993 ca. 12,7 mio. kr.

Transport af styrken fra Pancevo til Tuzla via Split betales af FN.

Spm. nr. S 494

Til *forsvarsministeren* (17/1 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvor meget vil forsvarrets hvervekampagne til Den Danske Brigade have kostet, når den er tilendebragt, og hvilke elementer indebærer den?«

Begrundelse

Skønmaleriet af virkelighedens verden, af det tidligere Jugoslavien, lokker på falske præmisser unge mennesker til at involvere os i en borgerkrig i det tidligere Jugoslavien, som vi ikke kan stoppe.

Derfor ønskes det oplyst, hvor meget denne massive propaganda har kostet danske skatteydere.

Svar (25/1 94):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Mediaplanen for informationskampagnen er anslået til at koste ca. 3,6 mio. kr., hvortil kommer produktionen af biografreklamen og

OBS-spot, som forsvarret har stået for. Udgifterne hertil kan ikke særskilt opgøres.

Informationskampagnen om Den Danske Internationale Brigade består af to dele, dels en holdningskampagne over for erhvervslivet benævnt »Forsvarets Reserve«, dels en egentlig hvervekampagne benævnt »Den Danske Internationale Brigade«.

Holdningskampagnen over for erhvervslivet er principielt en fortsættelse af en tidligere kampagne og baseret på en samlet brochure om forsvarrets uddannelser og annoncer. Denne fortsættelse af en tidligere påbegyndt kampagne skønnes nødvendig henset til, at ca. 80 pct. af styrken på 4.500 mand til Den Danske Internationale Brigade vil være hjemsendt personel med en særlig rådighedskontrakt knyttet til udsendelse i internationale opgaver.

Den egentlige hvervekampagne, der skal tilgodese rekrutteringen af personel til Den Danske Internationale Brigade, baseres på en folder/brochure om brigaden, et reklamespot til biografbrug og et til OBS-brug, understøttet af annoncer, samt en plakat til intern information i forsvarret.

Spm. nr. S 501

Til *skatteministeren* (19/1 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren, idet spørgeren henviser til svar på spørgsmål nr. S 390, oplyse, hvilke konkrete aktiviteter Told- og Skattestyrelsen forbereder i henhold til spørgsmål nr. S 390?«

Svar (27/1 94):

Skatteministeren (Stavad):

Told-Skat forbereder for tiden en forstærket indsats mod sort arbejde. Der er i slutningen af 1993 igangsat et arbejde med henblik på konkretisering af de nærmere tiltag på området.

Dette arbejde er ikke afsluttet, hvorfor der ikke er truffet konkrete beslutninger.

I sagens natur kan Told- og Skattestyrelsen ikke offentliggøre sine konkrete kontrolplaner, herunder hvilke virksomheder der skal kontrolleres i den kommende tid. Når arbejdet er afsluttet, vil offentligheden blive orienteret om intensiveringen på området.

Spm. nr. S 483

Til *justitsministeren* (14/1 94) af:

Jens Thoft (SF):

»Finder ministeren det hensigtsmæssigt, at unge mænd tilhørende den religiøse sekt Jehovas Vidner ikke kan idømmes samfundstjeneste (men idømmes ubetinget fængsel), når de som følge af deres religiøse overbevisning nægter at deltage i militær- eller militærnægtertjeneste, og vil ministeren eventuelt overveje en lovændring, således at Jehovas Vidner enten kan idømmes samfundstjeneste eller helt fritages, sådan som det sker i Sverige?«

Begrundelse

For nogle år siden ophørte en mangeårig praksis, hvorefter unge mænd fra Jehovas Vidner blev idømt samfundstjeneste. I dag idømmes disse unge, som nægter såvel militærtjeneste som erstatninger herfor som følge af deres religiøse tro, fængselsstraf. Det forekommer spørgeren, at denne behandling er u hensigtsmæssigt dyr og lidet hensyntagende til de berørte. Det kan ikke være hensigtsmæssigt at fylde fængslerne med ikkekriminelle, ligesom det må være en meget dyr strafform for det øvrige samfund. Ministeren opfordres derfor indtrængende til at give mulighed for, at disse unge kan idømmes samfundstjeneste eller allerhelst, at der etableres en ordning som i Sverige, hvor de unge ikke indkaldes, så længe Jehovas Vidners ledende organ, »Ældsterådet«, bekræfter, at de er aktive i menigheden. Denne erklæring skal fornys hvert femte år, hvorfor misbrug ikke forekommer.

Svar (25/1 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Personer, der nægter at aftjene værnepligt, fordi de pågældende er medlemmer af Jehovas Vidner, overføres administrativt til det statslige redningsberedskab efter en særlig lempelig ordning og straffes efter beredskabsloven. Spørgsmålet om, hvorvidt retten i sådanne tilfælde kan afsige betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, er tidligere afgjort af Højesteret.

I en afgørelse fra 1991 fastslog Højesteret således, at der i sådanne tilfælde – som hidtil – ikke kunne idømmes samfundstjeneste. Høje-

steret stadfæstede derfor byrettens afgørelse, hvor der var idømt ubetinget frihedsstraf svarende til den resterende tjenestetid.

Reglerne om samfundstjeneste blev lovfæstet i 1992 ved en ændring af straffeloven og retsplejeloven – lov nr. 6 af 3. januar 1992. Af lovforslagets bemærkninger fremgår, at såvel Indenrigsministeriet som Forsvarsministeriet i forbindelse med høringen over lovforslaget tog afstand fra en anbefaling fra Straffelovrådet om, at nægtelse af værnepligtstjeneste i videst muligt omfang skulle afgøres med samfundstjeneste. Man henviste herved til det misforhold, der ville bestå mellem varigheden af samfundstjenesten – 240 timer – og varigheden af en normal værnepligtstjeneste på 6, 9 eller 12 måneder: ca. 970, 1.455 og 1.940 timer. Det anførtes desuden, at personer, der af samvittighedsgrunde nægter at gøre tjeneste i forsvaret eller civilforsvaret, kan opfylde værnepligten gennem civilt arbejde.

I lovforslagets bemærkninger tilsluttede Justitsministeriet sig disse synspunkter. Justitsministeriet tog således afstand fra, at der skulle kunne anvendes samfundstjeneste over for værnepligtige, der nægter at gøre værnepligtstjeneste. Der kan herved henvises til Folketingsprotokollen 1991-92, tillæg A, sp. 1856.

Det fremgår således af forarbejderne til de regler om samfundstjeneste, som Folketinget har vedtaget, og som trådte i kraft den 1. april 1992, at der ikke bør kunne idømmes samfundstjeneste til personer, der nægter at gøre værnepligtstjeneste – heller ikke, når det drejer sig om Jehovas Vidner. De hensyn, der bærer denne ordning, og som jeg netop har nævnt, er stadig gældende.

På denne baggrund finder jeg ikke, at der på nuværende tidspunkt så kort efter lovændringen er grundlag for at overveje en lovændring.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt medlemmer af Jehovas Vidner helt skal fritages for værnepligt, har indenrigsministeren oplyst, at man ingen aktuelle overvejelser har om at ændre denne del af værnepligtslovgivningen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 149: